



Gode råd til dekanerne?
– tema om de akademiske råd
8

Studerende bag nyt samkørselskoncept
3

Én gang forsinket – altid forsinket

Humanioras dekan vil have ny studiekultur

11



CAMPUS

AARHUS UNIVERSITET

12

20.06.05



Lars Kruse/AU-foto

Hjem til drømmejobbet

Efter tre måneders grundig votering steg der den 9. juni i bogstaveligste forstand hvid røg op på Aarhus Universitet, og en tilfreds bestyrelsesformand kunne på et hastigt indkaldt pressemøde præsentere den første an-

satte rektor på Aarhus Universitet. Dermed er Lauritz Holm-Nielsen tilbage på det universitet og i det job, han betragter som det mest attraktive i Danmark. Læs mere

Side 6-7

Selvangivelse?



Rektor Niels Chr. Sidenius

Danmarks Forskningspolitiske Råd har bedt universiteterne om at udpege og kort beskrive såkaldte "kernefelter i dansk forskning". Initiativet har fået mange ord med på vejen – blandt andet, at man ikke kunne se, hvad formålet med manøveren var, og at der allerede var for mange af den slags "selvangivelser". Og det er jo ikke helt forkert. Det er også rigtigt, at skemaet, hvori kernefelterne skal beskrives, langt fra passer alle områder lige godt.

Når universitetet nu går ind og definerer disse kernefelter, skal det derfor ses i et andet perspektiv. Hyppigere og hyppigere spørger udenlandske universiteter og samarbejdsformidlende ambassadører om, hvilke styrkeområder vi har. Her hjælper det hverken at svare i bredden, forlade sig på den seneste udgave af *Aarhus Universitet i ord og billeder* (hvor god denne end er) eller tage udgangspunkt i eget fagligt grundlag (hvad enten dette er statskundskab eller biologi).

Det er med andre ord nødvendigt at kunne pege på særligt gode områder (...) Og hvorfor skal vi ikke stå ved, at det er sådan, både i vores daglige omgang på universitetet og i vores kommunikation med omverdenen?

Det er med andre ord nødvendigt at kunne pege på særligt gode områder – inden der tales om betydningen af den faglige bredde og af sammenhængen mellem forskning og uddannelse.

Hvorfor det tidligere har været svært at udpege særligt gode områder, skal jeg ikke fordybe mig i. Men alle ansatte ved, at de findes – både på instituttet, fakultetet og på universitetet. Og hvorfor skal vi ikke stå ved, at det er sådan, både i vores daglige omgang på universitetet og i vores kommunikation med omverdenen?

Udviklingskontraktens omtale af seks fokusområder er én måde at tage fat om dette på. Grundforskningsfondens finansiering af et stort antal centre ved universitetet er en anden form for synlighed af høj faglig kvalitet, og der findes andre udtryk for en sådan kvalitet. På et givet tidspunkt og for en kortere eller længere periode er der forskel på den intensitet, dygtighed og held, der kendetegner den enkelte forskers og forskergruppes arbejde og resultater. Og det skal vi selvfølgelig ikke bare stå ved, men også være stolte af – på hele universitetet.

Profileringsprofil er imidlertid ikke identisk med profil. Aarhus Universitets profil tegnes ikke kun af udviklingskontraktens fokusområder, men også af mange andre stærke eller fremvoksende forskningsområder. Og ressourceallokering sker ikke bare efter Matthæus-princippet – at den, der har, skal have mere. Kan universitetet holde fast ved disse holdninger og principper, kan vi også med mellemrum opregne vores styrkepositioner – og fortælle om vores kernefelter. På den måde kan universitetet både have en bred profil og profilere sig.

RETTELSE

I forrige nummer af *CAMPUS* skrev vi, at Aarhus Universitet havde vedtaget en handlingsplan for ligestilling. Dette er ikke korrekt. Bestyrelsen sagde god for grundelementerne i handlingsplanen på bestyrelsesmødet den 27. maj.

– Bestyrelsen finder, at det er et godt oplæg til en handlingsplan for ligestilling på Aarhus Universitet. Vi har ingen fundamentale rettelser, blot nogle justeringer i teksten, sagde formand Jens Bigum til *CAMPUS*. Han forventer, at den justerede handlingsplan bliver godkendt på bestyrelsesmødet i september.

Vi beklager

JUST A MINUTE

New Rector

Lauritz B. Holm-Nielsen, consultant for the International Bank for Reconstruction and Development (IBRD), will be the first appointed rector of the University of Aarhus. This was the unanimous decision of the University Board on Thursday June 9th. Chairman of the board, Jens Bigum, motivated the choice by citing his international experience – including 12 years at the IBRD – and his participation in Danish university and research politics as a member of various councils and commissions.

Lauritz Holm-Nielsen takes over as rector on August 8th, exactly 40 years since he started at the Department of

Botany at the University of Aarhus. He later became associate professor and dean at the Faculty of Natural Sciences, a position he left in 1979 in order to devote himself to a research career as a botanist in Ecuador. Lauritz Holm-Nielsen is characterised as a leader ready to give co-workers room for manoeuvre – a leader with concise viewpoints, ideas and concrete knowledge that he often conveys in a straightforward manner.

Lauritz Holm-Nielsen and his wife Helle Holm-Nielsen, also a former employee of the University of Aarhus, live in Washington DC. They are now returning to Århus, where their chil-

dren and grandchildren also reside.

The choice of Lauritz Holm-Nielsen as rector means saying farewell to the current elected rector, Niels Christian Sidenius, who has served as rector since February 1st 2002. He was among the applicants but was surpassed by Lauritz B. Holm-Nielsen.

At the press conference, the chairman of the board took the opportunity to express considerable recognition of the work Niels Christian Sidenius has done as rector, including the major job of implementing the new University Act.

Carpooling Made Easy

Matias Møl Dalsgaard, student of philosophy at the University of Aarhus, wants Europeans to carpool. Based on an idea from Germany, he has created gomore.dk, a website where people can buy and sell rides.

English and Swedish versions of the website are due this autumn, and the goal is to make carpooling possible all over Europe. In just a few weeks, the website has attracted 1000 members and a number of car owners have proven to be game and are offering new rides every day. The University turned out to be a good place to find collaborators – among the students he found a programmer, a designer and a translator, and the website has been created in less than a year, while Matias Møl Dalsgaard has been writing his thesis.



Lars Kruse/AU-Foto

Mixed Experiences with Academic Councils

Management at the faculty level has also been changed by the University Act of 2003. The Faculty Councils, which were the supreme governing bodies and able to make financial and other decisions for the faculties, were replaced by Academic Councils. Consisting of students and academic staff, they are only able to advise the dean

on important issues, which means that the dean has been granted more authority to make decisions.

CAMPUS has taken a closer look at the first year with Academic Councils, and most are satisfied with the results. Especially the deans, who agree that strategic discussions in the council are important when making decisions.

However, several members of the council at the Faculty of Social Sciences think that there is too much paperwork and the members do not have enough influence, and at the Faculty of Humanities both students and academic staff think that the dean has not used the council enough.

Visionary Research

Based on recommendations from Danish universities, the Danish Council for Independent Research has established eight so-called visionary areas to help market Danish research. The 100 Million DKK reserved for the project will be allocated next year after researchers have presented their projects.

Head of the Danish Council for Independent Research, Professor Nina

Smith, says the initiative is a countermove to the strategic thinking going on in Danish research right now. With these visionary areas of research, the council aims to ensure that researchers are able to influence research politics themselves.

– The point of the gambit is to make researchers find new areas for collaboration, says Nina Smith, who would

like to see more centres of excellence in Danish research.

Among the visionary areas are "biology in four dimensions", arctic research, synthetic biology, the experience economy and cultural heritage, and Denmark in a globalised world.



udgives af Aarhus Universitet og udkommer hver 2. mandag i semestermånederne. Næste nummer udkommer 29. august. Deadline for indlæg 22. august kl. 10.00.

Redaktion: Niels Juels Gade 84, 8200 Århus N
T: 8942 2330, e-mail: campus@au.dk

Ansvarshavende: Souschef Ingeborg Christensen.
T: 8942 2342; e-mail: ic@adm.au.dk

Abonnement: Et årsabonnement koster 150 kr.

Studerende ved Aarhus Universitet 100 kr. Henvendelser vedr. abonnement rettes til Torben Johansen, T: 8942 1108, e-mail: taj@adm.au.dk

Annøncer: Danito v/ Tom A. Poulsen
M: 2899 2577, e-mail: top@adm.au.dk

Aarhus Universitet forbeholder sig ret til at vurdere og tilbagegive annoncer med religiøst og/eller politisk indhold.

Tryk: Avistryk Nord A/S

ISSN: 1604-1607



Anders Correll
Redaktør
T: 8942 2331
M: 2899 2235
ac@adm.au.dk



Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332
campus@au.dk



Hans Plauborg
Journalist
T: 8942 2334
M: 2899 2234
hhp@adm.au.dk



Sys Vestergaard
Journalist
T: 8942 2335
M: 6020 2626
scv@adm.au.dk



Kasper Thaarup
Studentermødshjælper

Ministeriet bestemmer adgangskrav

Den nye adgangsbekendtgørelse vil skævvride fremtidens optag på universiteterne, mener en dekan.

REGELSTYRING

Videnskabsminister Helge Sander var glad, da han den 31. maj præsenterede den nye adgangsbekendtgørelse for universiteterne.

– De nye specifikke adgangskrav styrker de unges mulighed for at kunne gennemføre en universitetsuddannelse. Og vi sender et signal om, at fagligheden prioriteres højt. Jeg er sikker på, at de skærpede krav vil medvirke til at mindske frafaldet, sagde videnskabsministeren bl.a. om den bekendtgørelse, som efter planen træder i kraft i 2008.

Dermed får universiteterne alligevel frataget retten til at bestemme de faglige adgangskrav til uddannelserne. Alle universiteter havde ellers i deres høringssvar til bekendtgørelsesudkastet meldt meget kraftigt ud, at det ville være en dårlig ide. På Aarhus Universitet gjorde Det Naturvidenskabelige Fakultet f.eks. opmærksom på, at bekendtgørelsens krav om A-niveau i matematik, B-niveau i fysik og A-niveau i kemi for fremtidige kemistuderende ville betyde en halvering af optaget, hvis man ser på forudsætningerne hos de nuværende kemistuderende.

– Der er blevet lyttet lidt til universiteterne, men det er ikke meget. Ministeriet har fastholdt de skærpede adgangskrav til en række fag i forventningen om, at det vil øge gennemførelsesprocenten, siger Karoline Pinholt, områdeleder på Optagelses- og Vejledningsområdet.

En reparation?

Dekanen på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Tom Latrup-Pedersen, undrer sig over, at ministeriet tilsyne-

ladende fortsætter en stram regelstyring af universiteterne, selv om universitetsloven har lagt op til mere målstyring og "frihed under ansvar" for universiteterne.

– "Der tegner sig efterhånden et billede af et departement, der har fundet det vanskeligt at give afkald på ét styringsinstrument til fordel for et andet," skriver Tom Latrup-Pedersen blandt andet i en leder i fakultetets nyhedsbrev.

– I forhold til selve indholdet af bekendtgørelsen er problemet, at der er fastsat en række adgangskrav, som ud fra vores faglige vurdering ikke er nødvendige. Ministeriet mener altså at vide bedre end de faglige miljøer. For vores vedkommende handler det bl.a. om kravet om A-niveau i matematik på økonomiuddannelsen. Jeg frygter, at det vil skabe en skævvridning i optaget, fordi unge, der ville have valgt vores uddannelse, bliver nødt til at vælge en anden på grund af nogle ikke-relevante adgangskrav, siger Tom Latrup-Pedersen.

Han tror, manglende lydhørhed over for universiteternes faglige vurdering skyldes ønsket om at begrænse de mulige, utilsigtede konsekvenser af Undervisningsministeriets gymnasie-reform.

– Man kan godt have den mistanke, at gymnasie-reformen ikke kan leve op til sit formål om at fremme studieforberedelsen, og at Videnskabsministeriet med adgangsbekendtgørelsen forsøger at reparere på Undervisningsministeriets gymnasie-reform, siger Tom Latrup-Pedersen.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

NANO-KONSORTIUM PÅ TRAPPERNE



Lars Kruse/AU-foto

Det nye store danske Nano-konsortium, der skal placeres ved Aarhus Universitet, blev præsenteret på konferencen "NanoFood 2005 – Sunde og sikre fødevarer", den 7. juni i Søauditorierne.

Det nye konsortium skal bidrage til udvikling af sunde og mere ernæringsrigtige fødevarer. Gode eksempler med nanoteknologi er: udvikling af sensorer, der hurtigt kan afsløre, om fødevarerne indeholder rester af sprøjtemidler eller skadelige bakterier som f.eks. salmonella eller campylobacter i kyllinger og

udvikling af specielle overfladebelægninger, der kan hæmme bakterievækst på maskiner i fødevarerindustrien.

Konsortiet bliver et samarbejde mellem flere store danske fødevarer-virksomheder, iNANO-centret ved Aarhus Universitet, Danmarks JordbrugsForskning, Ingeniørhøjskolen i Århus, Århus Kommune og Århus Amt, hvoraf sidstnævnte har bevilget 750.000 kr. i to år til driften. Foto er fra konferencen, hvor flere af deltagerne indtog frokosten på trappen i Søauditorierne.

Astronaut-finalister fra AU

De endelige astronaut-finalister er udvalgt. Ni ud af de oprindelige 266 ansøgere er tilbage, og to af dem kommer fra Institut for Fysik og Astronomi på Aarhus Universitet. Den ene er 28-årige Ronnie Vang, der afslutter sin ph.d. til sommer på iNano-Centret, og den anden er 31-årige Janus Wesenberg, der færdiggjorde sin ph.d. i teoretisk fysik sidste år og til sommer drager til USA som post-doc.

– Nu er det ved at være rigtigt sjovt, siger Ronnie Vang og hentyder til, at de kun er ni finalister tilbage. Det overraskede ham, at det ikke var en jagerpilot, Danmarks Rumcenter søgte til astronautjobbet, men en forsker, og så søgte han fluks.

Janus Wesenberg har luret på rumjobbet i fem-seks år – og han har sikret sig, at hjemmefronten er med på ideen.

– Da jeg i sin tid fandt ud af, at man sendte forskere af sted, begyndte jeg at holde øje med det. NASA søger hvert år, men ESA har ikke søgt siden 1992. Og da jeg blev gift for to år siden, spurgte jeg min kone, om det ville være i orden med hende, hvis jeg søgte ind som astronaut. Det var det.

Finalisterne var til samtale i uge 24 med hele udvælgelsespanelet, men den endelige kandidat bliver formentlig først udvalgt til efteråret.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Visionære områder skal hjælpe klemt forskning

Der er brug for fyrtårne til den frie forskning, siger formanden for Det Frie Forskningsråd.

FORSKNINGSFINANSIERING

Visionære forskningsprojekter skal være et modspil til den stærke strategiske tænkning, der præger forskningspolitikken i disse år, siger formanden for Det Frie Forskningsråd, professor Nina Smith. Hun mener, grundlagsforskningen har vanskelige kår og meget nemt risikerer at blive klemt og tabt i kampen om penge til forskningen.

– For at hindre det, er det nødvendigt, at forskerne synliggør deres visioner og fortæller, hvad der er vigtigt at investere i, siger Nina Smith, der er professor ved Handelshøjskolen i Århus, om baggrunden for, at Det Frie Forskningsråd (FFR) har lanceret otte visionære forskningsområder.

– Vi vil have forskerne til at tænke på nye områder, hvor de kan slå sig

sammen og søge penge. De har et ansvar for at flytte forskningen hen til væsentlige områder, siger Nina Smith, der mener, det er nødvendigt at synliggøre de visioner, forskerne selv har i kikkerten.

– Vi må erkende, at i forskningspolitikken er det vigtigt at kunne formulere og konkretisere områder, der er væsentlige. Kan man ikke det, får man ingen penge, siger hun.

FFR har for 2006 afsat knap 100 millioner kr. til de otte visionære forskningsfelter, som er fastlagt efter de forslag, der er kommet fra forskersamfundet.

– Det kan være nogle af områderne ikke fører til noget, men vi tager den chance for nu at skabe grundlaget for den strategiske forskning om 10 år, siger Nina Smith, der et dybt kritisk over for de mange politiske udmeldinger om strategisk forsk-

ning inden for bio-, nano- og IT-området.

– At tro, vi skal dreje en massiv del af dansk forskning efter de områder, som politikerne udvælger, er spild af skatteydernes penge. Det er selektiv erhvervs politik, som gør nogle virksomheder glade, men samfundsøkonomisk er det ikke effektivt, siger Nina Smith, der konstaterer, at en meget stor og stigende andel af Danmarks investeringer i forskning går til strategisk forskning.

Nina Smith afviser, at der i FFR indgår nogle strategiske overvejelser med hensyn til, hvilke universiteter der skal have mulighed for at profilere sig på de enkelte områder af den visionære forskning.

– Det spiller ikke direkte ind. Vi tænker ikke strategisk eller institutionspolitisk, når vi deler penge ud, siger hun.

– Men skal vi overbevise befolkningen om, at der skal bruges flere penge på forskning, så er vi nødt til at vise, vi laver noget, der er både spændende og vigtigt. Derfor går vi efter fyrtårne i forskningen. Den absolutte top er vores eneste kriterium, fastslår rådsformanden.

– Men de større forskningsprogrammer fremmer vel både en arbejdsdeling mellem universiteterne og en udvikling frem mod forskningskonsortier?

– Det er klart. Det er jo også regeringens dagsorden. Det er også klart, at vi er nødt til at samarbejde eller lave alliancer for at kunne få den excellence og høje kvalitet, der er forudsætningen for at kunne tiltrække penge til forskning fra for eksempel EU. Men jeg synes ikke, det bare er godt at slå danske universiteter eller forskningsområder sammen. Måske

er det mere nærliggende nogle gange at alliere sig med udenlandske institutioner, siger Nina Smith, der fortæller, at FFR for tiden diskuterer, hvordan rådet kan understøtte internationaliseringen af det danske forskningssystem og ruste forskerne til at opbygge konsortier, der f.eks. kan få del i EU-penge.

– Vi forventer næste år at kunne afsætte penge til at støtte store søgninger til internationale forskningsprojekter og prøver at få afsat midler til internationalisering på Finansloven.

Læs om de otte visionære områder på www.forsk.dk

Helge Hollesen / campus@au.dk

Studerende sløjfer sommerferien

Sommerseminarer er blevet meget populære på Statskundskab.

VARME STUDIER

De studerende på statskundskab er vilde med at studere i sommerferien. Instituttet har for andet år i træk udbudt sommerseminarer, og i år er seks kurser overtegnede. 130 studerende vil bruge fire-seks uger af sommerferien til at få afviklet et fuldt meritgivende seminar. Et semester består typisk af tre seminarer, og skulle man have misset et i forårsemestret, kan man indhente det i sommerferien.

– Det er et godt tilbud til de studerende, der får mulighed for en mere fleksibel afvikling af deres studium – måske specielt et godt tilbud til de studerende, der er kommet lidt bag efter planen, siger studieleder Thomas Pallesen fra Institut for Statskundskab.

Det kunne vel at mærke også være et strategisk valg fra de studerendes side, så de bevidst udskyder et seminar for at fordybe sig i de andre – eller tager et på forskud for at have luft i programmet senere.

Fuldtidsarbejde

Et sommerseminar er overstået på kortere tid end et traditionelt seminar, men det er ikke nogen badeferie af den grund.

– De studerende skal regne med, at seminaret vil være fuldtidsarbejde i de fire-seks uger, det varer, siger Thomas Pallesen.

For underviserne kan sommerseminarer være en fordel, fordi det giver dem mulighed for at samle mere sammenhængende tid til forskning på et andet tidspunkt.

Institut for Statskundskab forventer, at det vil udbyde et lignende antal sommerseminarer næste år. Indtil videre er kurserne kun for egne studerende, men studieleder Thomas Pallesen påpeger, at konceptet sagtens kunne udvides til en egentlig sommerskole med studerende fra andre danske uddannelsesinstitutioner og fra udlandet.

Sys Christina Vestergaard/scv@adm.au.dk

Ole Rømer-Observatoriet som kulturarv

I Højbjerg ligger en kulturperle. Kulturarvsstyrelsen vil sikre, at det snart 100 år gamle Ole Rømer-Observatorium bevares for tid og evighed.

Foto: Ole J. Knudsen

FREDNING

Kulturarvsstyrelsen vil frede Ole Rømer-Observatoriet, der siden 1956 har hørt under Aarhus Universitet. Ole Rømer-Observatoriet, der blev bygget fra 1908 til 1911, er tegnet af Anton Rosen, og han har Kulturarvsstyrelsens interesse, fordi han var en af det tidlige 1900-tals mest fremtrædende danske arkitekter.

Til observatoriet i Højbjerg hører også en direktørbolig, og begge bygningsværker er fundet fredningsværdige. Fredningen af Ole Rømer-Observatoriet er i øjeblikket sendt til offentlig høring, og først til efteråret vil det være afklaret, om bygningerne opnår fredningsstatus.

Kun en fordel

Planetarieleder Ole J. Knudsen fra Steno Museet håber, der sker. Det er Steno Museet, der står for observatoriet og de aktiviteter for offentligheden, der foregår der. Et sted mellem 3000-4500 gæster besøger hvert år stedet for at få en rundvisning og opleve himmelfænomener fra stjernebillederne. Der er gratis adgang til de ca. 15 månedlige rundvisninger, der arrangeres i foråret og efteråret.

– En fredning vil ikke betyde noget for vores aktiviteter, men det vil formentlig forbedre vedligeholdelsen, fordi en fredning stiller krav. Det vil kun være en fordel, siger Ole J. Knudsen, der i sin tid tog kontakt til Århus Kommunes bevaringsudvalg for at høre, om observatoriet ikke var bevaringsværdigt.

– Pludselig bliver jeg så kontaktet af Slots- og Ejendomsstyrelsen, som



Kulturarvsstyrelsen vil frede Ole Rømer-Observatoriet med de fine bygningsdetaljer; især fremhæves de to metalkupler, de lave mansardlignende tegltage og de flade tage samt markstensoklen og detaljer i sølbænke. Indendørs er de bærende fredningsværdier primært knyttet til hallen med dens terrazzogulv, søjler, relieffer, ovenlys og snedkerdetaljer.

ville gå direkte til en fredning af bygningen. Dels fordi det er en speciel bygning, dels fordi den er tegnet af Anton Rosen, som er af en vis status som dansk arkitekt. Og de valgte at inkludere direktørboligen i fredningssagen, fordi han kun har lavet få private boliger. Det er herligt, for den var nedrivningsdømt for nogle år siden, inden den så heldigvis blev renoveret for nogle statslige pulje-

midler, fortæller Ole J. Knudsen.

En smule bekymring

En fredning vækker ikke samme begejstring hos kontorchef Ingelise Hosszu fra Teknisk Forvaltning på Aarhus Universitet.

– Umiddelbart vækker en fredning også en lille smule bekymring, fordi vi så bliver låst på den nuværende indretning af bygningerne.

Bekymringen går kun på det indvendige, for udvendig kunne vi ikke forestille os at lave om på noget, siger hun.

Kulturarvsstyrelsen har sat en frist for indlevering af bemærkninger til fredningen den 28. august.

Sys Christina Vestergaard/scv@adm.au.dk

Millioner fra fond til forskning

Aarhus Universitets Forskningsfond uddelte i 2004 godt 50 millioner kroner til videnskabelig forskning ved Aarhus Universitet. Midlerne støtter ikke kun decideret forskning, men også formidling af forskning, som f.eks. udgivelser og museumsaktiviteter.

Derudover er der hensat knap 24 millioner kroner til fremtidige uddelinger.

Langt den største indtægtskilde for Aarhus Universitets Forskningsfond kommer fra selskabet Auriga Industries A/S, der sidste år præsterede et godt resultat takket være et rekordoverskud i datterselskabet Cheminova A/S. Fonden må med tilfredshed konstatere, at en årrække bestræbelser på at introducere nye produkter i kemivirksomheden og rette op på lønsomheden i Hardi

International A/S nu ser ud til at bære frugt, hedder det i årsberetningen fra 2004.

Af årsberetningen fremgår det også, at uddelingerne i 2003 og 2004 har ligget på et relativt højt niveau i forhold til tidligere år, men det niveau forventer forskningsfonden ikke at kunne holde de næste år. /scv

UDELINGER I 2004

Humanistisk forskning: 3,5 mio. kr. fordelt på 78 bevillinger

Sundhedsvidenskabelig forskning: 6,7 mio. kr. fordelt på 74 bevillinger

Samfundsvidenskabelig forskning: 3 mio. kr. fordelt på 77 bevillinger

Teologisk Forskning: 1 mio. kr. fordelt på 25 bevillinger

Derudover er der givet knap 30 mio. kr. til særlige projekter, herunder gæsteforskerophold, de nyindførte, årlige ph.d.-priser samt drift af Sandbjerg Gods og investeringer i nye bygninger.

Forskningsfonden giver desuden penge til forsknings- og scholarstipendier samt frikøb for undervisningsforpligtelser.

En udførlig liste over bevillingerne kan ses i Årsberetning 2004 fra Aarhus Universitets Forskningsfond.

Og så vigere
og så vigere

Hent viden i vigen

KALØVIG

www.kaloevig-kursus.dk

Billigt med fly til
Italien

Direkte fra Odense til Forlì, tæt ved Bologna, Ravenna og Adriaterhavet. Afgang hver lørdag. Gratis tilslutning fra Kastrup.

Juni - kr. 2.000,-

Juli - kr. 3.000,-

August - kr. 1.500,-

September - kr. 2.000,- (kun den 3. september)

Priserne er et sært tilbud til undervisere og studerende.

De nævnte priser dækker tur/returrejser og er inklusive lufthavnsskatter.

flybilletter, ferieboliger, hoteller, sprogskoler, designskoler overalt i Italien.

Italien Information
Service a/s



Lars Kruse/AU-foto

En trio med holdninger. Kirsten Marie Kristensen, Dina Bloch og Rikke Skovgaard Andersen har samlet erfaringer fra hele landet i håb om at skabe en debat om kortere studietider og bedre universiteter.

Århus-trio bag ny debatbog

Tre studerende fra Aarhus Universitet har bl.a. brugt deres personlige erfaringer til en række konkrete forslag, som skal sætte gang i en debat om bedre uddannelser på universiteterne.

UDDANNELSE

– Hvis du vækker en VIP midt om natten og spørger, hvad han laver, siger han, han er forsker. Jeg vil have ham til at sige, at han er forsker OG underviser.

Det siger Kirsten Marie Kristensen, uddannelsespolitisk ordfører for Danske Studerendes Fællesråd (DSF). Hun har sammen med Dina Bloch, studenterbestyrelsesmedlem på Aarhus Universitet, og Rikke Skovgaard Andersen, informationsmedarbejder på Studenterrådet, begået håndbogen *Kortere studietider*, som skal være med til at sætte gang i debatten på landets universiteter.

– Ideen var at samle erfaringer fra studerende over hele landet i en folder. Men det blev til en hel håndbog i, hvordan vi gør vores uddannelser bedre, fordi arbejdet greb om sig. Ideen er nu, at alle studienævnene kan gøre brug af den i deres arbejde med området, siger Dina Bloch, der læser statskundskab.

Et Århus-projekt

Ideen opstod i toget fra København på vej hjem fra et af de utallige møder, som Kirsten og Dina deltager i. Kort efter blev Rikke knyttet til projektet som en slags garant for, at budskabet også blev forstået.

– Ligesom i undervisningen er det

vigtigt, at man i studenterpolitiske sammenhænge kan formulere sit budskab tydeligt og med gennemslagskraft. Det signalerer en professionalisering af studenterpolitikken, som gerne skulle give et positivt afkast i form af indflydelse, siger Rikke Skovgaard Andersen, der som Kirsten Marie Kristensen læser informationsvidenskab.

Videnskabsminister Helge Sander var da heller ikke sen til at rose det konstruktive udspil fra DSF som værende et langt skridt væk fra 68-studenterpolitikken med demonstrationer og aktioner.

Grunden til, at håndbogen kommer fra Århus, er et personspørgsmål.

– Det er simpelthen, fordi vi kommer fra Århus. Når det er sagt, er det jo et arbejde, der foregår over hele landet, også i vores egen bestyrelse. Blandt andet er det jo en del af udviklingskontrakten for Aarhus Universitet, at 10 procentpoint flere studerende skal bestå med mindre end et års forsinkelse. Men man famler bare tit i blinde for, hvordan det skal gøres, siger Dina Bloch.

Positive studieforlængelser

Alle tre er selv forsinkede i deres studier. Men de er enige om, at der er tale om en positiv studieforlængelse, et begreb, de introducerer i folderen, og som bl.a. dækker over studierelevant arbejde eller involve-

ring i foreninger. De mener dog, at det kunne have været begrænset, hvis de havde haft de muligheder, folderen beskriver.

– Det aktive studiemiljø på mit fag har helt sikkert haft en positiv virkning på mit eget studieengagement. Jeg kan mærke, at lange perioder med eksamenslæsning alene tager hårdt på mig, hvorimod gruppearbejde og -eksaminer er meget motiverende, siger Kirsten Marie Kristensen.

– Jeg har udskudt et par opgaver, men når man først kommer efter den dato, hvor resten af holdet afleverer, har man ikke længere den samme deadline. Så kan man aflevere, når man har lyst. Hvis der var en, der havde taget fat i mig dengang og spurgt, om jeg ville være med til at lave en plan for, hvordan jeg skulle indhente de manglende eksamener, så tror jeg, det kunne have hjulpet, siger Dina Bloch.

– Er det ikke bare et spørgsmål om, at man tvinges til at aflevere til tiden?

– Det handler ikke om tvang, men om motivation. Hvis man bare svinger pilsken, kommer man ingen vegne. Håndbogen gør op med streng mødepligt og andre af de tvangsbase-rede forslag til kortere studietider, der har været oppe i den seneste tid, siger Dina Bloch.

Formynderi

– Er det ikke formynderisk, at folk skal tages i hånden på den måde og ledes gennem deres studier?

– Det er et spørgsmål om at skabe de rigtige rammer for studierne, ikke at føre folk igennem. I modsætning til resten af skolesystemet har universitetsuddannelserne ikke ændret sig synderligt de sidste 25 år. Hvorfor holde fast i traditioner, hvor alt skal være svært, når man kan gøre det lettere? spørger Kirsten Marie Kristensen.

– Det er jo heller ikke formynderisk at skabe ordentlige arbejdsvilkår på en arbejdsplads, siger Rikke Skovgaard Andersen.

– Vi så gerne, at alle studienævne-ne satte debatoplægget på dagsordenen og brugte det som udgangspunkt for en diskussion om, hvad der var de rigtige løsninger for dem. Derudover har ministeren bebudet en arbejdsgruppe om emnet, men vores mål er nået, hvis vi ser en positiv udvikling på de enkelte universiteter, siger Dina Bloch.

Debatoplægget er sendt til alle studienævne på universitetet og kan desuden hentes på www.dsfnat.dk.

FORSLAG TIL BEDRE UDDANNELSER

- I samarbejde med sin mentor/faglige vejleder udarbejder den studerende en personlig studieplan, som opdateres løbende gennem studietiden.
- Mere engagerede og inspirerende undervisere via pædagogisk efteruddannelse af undervisere og løbende udvikling af nye undervisnings- og eksamensformer.
- Studerende, der dumper eller udskyder eksamener, opsøges og tilbydes vejledningssamtaler eller tilknytning til en mentor.
- Undervisning, der også giver den studerende andre kompetencer end de rent faglige, for eksempel øvelse i at samarbejde og formidle.

Hjem til Århus

Den første ansatte rektor, Lauritz Holm-Nielsen, betragter Aarhus Universitet som den mest attraktive arbejdsplads i Danmark.

Når Lauritz Holm-Nielsen den 8. august kan smykke sig med Aarhus Universitets rektorkæde, er det præcis 40 år siden, at den da 18-årige student fra Fanø startede på biologistudiet på Aarhus Universitet. Dengang bød rektor alle nye studerende velkommen ved en højtidelig lejlighed og et personligt håndtryk – en velkomst, der gjorde et stort indtryk på den unge fannik.

– Det betød meget for mig, at rektor Erling Hammershaimb og Aarhus Universitet tog godt imod mig, siger Lauritz Holm-Nielsen, der selv har store ambitioner om at være en meget synlig rektor – ikke mindst over for de studerende.

– Det er vigtigt at være tæt på de studerende og lytte til dem. De har ofte en meget bedre fornemmelse for fremtiden, end min generation har. Jeg ved ikke helt, hvordan det skal foregå i praksis – men det må ikke virke forkert, at jeg tilfældigt kommer i snak med en gruppe studerende i kantinen, siger han.

Et veldrevet universitet

Lauritz Holm-Nielsen sidder i dag i et meget spændende job i Verdensbanken i Washington DC, eller Banken, som han kalder den. Her fungerer han som leder af Verdensbankens aktiviteter inden for højere uddannelse og forskning i Latinamerika. Når han alligevel valgte at lægge billet ind på rektorstillingen på Aarhus Universitet, skyldes det hans fascination af universitetet.

– Det er et fantastisk godt og flot universitet – blandt de 100 bedste i verden. Det er veldrevet og har tradition for at have gode studerende og gode uddannelser, og det ligger godt i forhold til byen og regionen.

– Der var kun ét job, som kunne lokke mig til Danmark, og det var jobbet som rektor på Aarhus Universitet. Det er et ideelt job for mig, siger han og udtrykker samtidig en stor ydmyghed over for den opgave, som venter ham de næste fem år.

– Jeg skal jo ikke starte forfra. Universitetet skal bygge videre på det flotte resultat, som den nuværende ledelse har præsteret. Det bliver svært, men jeg håber, at jeg er den bedste, universitetet kan få i denne situation. Min styrke er naturligvis det internationale samarbejde og det stærke kontaktnet jeg har i OECD-landene og i selve OECD, siger han.

– Min rolle som rektor bliver – i samarbejde med den øvrige ledelse – at udstikke den rigtige kurs for universitetet, siger den kommende rektor.

Hans mål er at gøre Aarhus Universitet til det førende danske universitet, herunder at udbygge de internationale netværk, som viden-samfundet skal bygge på.

– Aarhus Universitet skal være proaktivt og udfarende. Vi må ikke

sidde tilbagelænet og vente på, hvad embedsværket nu finder på. Vi skal i førertrøjen og påtage os et reelt ansvar for den kommende udvikling i samfundet, siger han energisk.

Lauritz Holm-Nielsen var i sin tid med til at udtænke den "nye" universitetslov. Den vakte ikke umiddelbar begejstring på universiteterne, men han er godt tilfreds med den nye lov.

– Situationen var jo den, at der var en "kold krig" mellem universiteterne og samfundet. Der skulle skabes et system for ledelsen af universiteterne, som samfundet havde tillid til. Det problem er nu løst, men loven skal selvfølgelig justeres hen ad vejen. Det er vigtigt, at universi-

“ Lauritz Holm-Nielsen, kommende rektor:

Jeg vil ikke blive husket som den store retoriker blandt universitetets rektorer. Omvendt tror jeg, at der er brug for klare budskaber, når det gælder kommunikationen med samfundet og det politiske system, og det mestrer jeg.

teterne også opnår den frihed, der var tiltænkt. Det gælder i forhold til uddannelserne, men også i forhold til fleksibilitet i ansættelsesforholdene. Det er f.eks. et stort problem, at danske universiteter rent lønmæssigt ikke kan tiltrække eller holde på verdens førende forskere. Konkurrencen er stor, og vi skal kunne tilbyde gode forhold, hvis vi fortsat vil have nogle af verdens bedste universiteter, siger Lauritz Holm-Nielsen.

Blæse og have mel i munden

En af de første store opgaver, som havner på Lauritz Holm-Nielsens skrivebord, er udviklingskontrakten fra 2006-2009, herunder valg af de forskningsområder, der skal tegne universitetet. Han lægger ikke skjul på, at det bliver vanskeligt både at satse på de seks forskningsområder, der nu er valgt ud, og bevare status quo på den eksisterende forskning, eller sagt med andre ord: Universitetet kan ikke både blæse og have mel i munden.

– Hvis vi virkelig ønsker en vækst på de seks områder, så er vi nødt til at skabe det økonomiske fundament for denne vækst. Jeg tror, det er muligt at skabe vækst og tiltrække flere midler, men det kræver, at vi selv investerer i indsatsområderne og gør dem attraktive for eksterne investorer. Seks indsatsområder er ikke for mange, men vi skal være modige nok til at sadle om i tide og vælge dem fra, som ikke har succes.

Stort ikke lig med godt

Selvom konsortieplanerne mellem universiteterne og andre forsknings-



Lars Kruse/AU-foto

“ Lauritz Holm-Nielsen, kommende rektor:

Det er vigtigt at være tæt på de studerende og lytte til dem. De har ofte en meget bedre fornemmelse for fremtiden, end min generation har. Jeg ved ikke helt, hvordan det skal foregå i praksis – men det må ikke virke forkert, at jeg tilfældigt kommer i snak med en gruppe studerende i kantinen.

miljøer er hot stof på diverse direktioner lige nu, så er det ikke et emne, der ryster den rolige fannik fra Washington.

– Der er flere gode eksempler på konsortier – men der skal være et helt klart sigte med samarbejdet. At blive større er ikke et mål i sig selv. Der er ikke noget bevis for, at store universiteter er bedre end små, så længe underlaget af studerende og forskere er stort nok. Lad mig blot nævne to af de førende universiteter i verden: Harvard og Oxford. De er på størrelse med Aarhus Universitet. Mens kun få ønsker at sammenligne sig med de allerstørste, f.eks. UNAM i Mexico med flere hundrede tusinde studerende.

Jeg tror, det var bedre at tænke i strategiske alliancer og gerne med udenlandske universiteter; det vil skabe en god dynamik, siger han.

Frighed under ansvar

Klar tale, kontant viden uden omsvøb og præcise synspunkter er betegnelser, som gerne må klæbe til Lauritz Holm-Nielsen. Han kan bedst lide at udtrykke sig lige ud ad landevejen, også selv om det ikke altid er lige diplomatisk – måske meget kendetegnende for en naturvidenskabsmand, for hvem en spade er en spade og ikke et instrument til at vippe det øverste muldlag med.

– Jeg har stor respekt for de kolleger, som mestrer evnen til at udtrykke sig elegant. Jeg vil ikke blive husket som den store retoriker blandt universitetets rektorer. Omvendt tror jeg, at der er brug for klare budskaber, når det gælder kommunikationen med samfundet og det politiske system, og det tror jeg, at jeg kan, siger han i al beskedenhed.

Lauritz Holm-Nielsens ligefremme stil kommer også til udtryk i hans måde at lede på – man kunne kalde det frihed under ansvar.

– I Banken er jeg kendt som en meget fleksibel leder, der tager det sure med det søde og gerne uddelegerer ansvaret. Det eneste, jeg forventer, er, at alle gør deres bedste ud fra en ærlig indsats. Vi er alle mennesker, vi har alle styrker og svagheder, og vi begår alle fejl. Det vigtige er, at vi er åbne om dem og retter dem. Det skal være attraktivt at arbejde på Aarhus Universitet. Vi skal skabe de rammer og miljøer, der gør, at den enkelte medarbejder og studerende trives og får lyst til at gøre en ekstra indsats, siger han.

Nu, hvor rektorstillingen er på plads, bliver næste trin ansættelse af prorektor og dekaner. Lauritz Holm-

Nielsen forventer at have sammensat landets stærkeste hold inden for det næste år.

– Jeg håber, at vi får et stærkt team med mange gengangere – måske dem alle; under alle omstændigheder et team, som har et flot samarbejde med sin bestyrelse, siger Lauritz Holm-Nielsen, der ikke afviser, at universitetet kan ansætte to prorektorer på samme måde, som man har gjort det i Aalborg og på KVL.

Lauritz Holm-Nielsen forlod i 1986 Aarhus Universitet til fordel for et job som rektor ved Forskerakademiet.

Den 8. august 2005 vender han hjem til Aarhus Universitet, som den første ansatte rektor i universitetets historie. Valgt af en enig bestyrelse, fordi han med sit store kendskab til dansk forskningspolitik, sit mangeårige internationale virke og stærke engagement i Aarhus Universitet var den oplagte kandidat til at føre universitetet frem mod en stærkere national og international placering.

Anders Correll / ac@adm.au.dk
SE OGSÅ: www.au.dk/nyheder/
2005/nyrektor

PRESSEMØDE DEN 9. JUNI. Formand for bestyrelsen Jens Bigum understregede, at det var en enig bestyrelse, der stod bag udnævnelsen af Lauritz Holm-Nielsen til rektor. Han begrundede valget med Lauritz Holm-Nielsens store kendskab til dansk forskningspolitik og hans mange årlige internationale virke. Jens Bigum benyttede samtidig lejligheden til at udtrykke en stor anerkendelse af det arbejde, som nuværende rektor Niels Christian Sidenius har udført, herunder det store arbejde med at få den nye universitetslov implementeret. Denne opgave har han løftet til min store tilfredshed, sagde Jens Bigum.



Lars Kruse/AU-foto

Han elsker vejret og fodbold

Lauritz Holm-Nielsen betegner sig selv som et meget nysgerrigt menneske med mod på livet.

Lige siden barndommen på Fanø har naturen været et vigtigt omdrejningspunkt. En interesse, der førte ham ind på biologistudiet i Århus og senere til en forskerkarriere inden for systematisk botanik. Han er den person, der gennem tiderne har samlet flest planter til det omfattende herbarium på Aarhus Universitet, og han tumler gerne med naturen, når han har fri. Det foregår bl.a. i haven i Washington DC, hvor han opbygger rindrige økosystemer af forskellige planter med det formål, at haven skal passe sig selv. Men selv om han arbejder ihærdigt med at få planterne til at spille sammen, er det endnu ikke lykkedes at skabe den selvpassende have.

Bare det at være ude og opleve alle facetter af vejret, tiltaler Lauritz Holm-Nielsen. Overgangen fra de airconditionerede huse i Washington til mødet med den mur af varme, der kan være på de breddegrader, er en oplevelse for ham. I USA savner han den stride danske blæst og den silende regn, men han er overbevist om, at han vil savne de tropiske regnskyl, når han flytter til Danmark. Lauritz Holm-Nielsen

rejser meget og læser meget. Og trænger han til at blive inspireret eller stimuleret, går han gerne til en kunst- eller en maleriudstilling. En af de helt store oplevelser for ham var besøget på Frank Lloyd Wrights berømte hus fra 30'erne, Falling Water. Det er et meget specielt hus, der er bygget ind i et vandfald. Her går arkitektur og natur op i en højere enhed.

Danish Dynamite

En anden af hans store lidenskaber er fodbold, så han vil helt sikkert være at finde på lægterne på Atletion i Århus, når superligaen starter til efteråret.

– Jeg er sikker på, at AGF er bedre end DC-united, som er det førende fodboldhold i Washington. Det hold, jeg følger mest, er dog amatørholdet Danish Dynamite. Det består af danskere, som bor i Washington, og et par enkelte nordmænd, som til lejligheden er blevet danskere, siger Lauritz Holm-Nielsen.

Da han til pressemødet blev bedt om et smil, sagde han henvendt til fotografene: Jeg smiler, fordi Danmark vandt 3-1 i går. Når jeg ikke griner, skyldes det, at vi burde have vundet 5-0.

Selv om Lauritz Holm-Nielsen

har mange aftaler at holde styr på, så er han ikke typen, der går rundt med avancerede kalendere. Han bruger den systematik, han igennem mange år har trænet gennem botanikken..

– Så længe jeg kan huske næste års kalender i hovedet, så laver jeg ikke om på det. Jeg er god til at lave en plan, der holder mange år ud i fremtiden, forklarer han og tilføjer så: Selv om jeg er blevet 58 år og har tabt håret, så føler jeg mig ung indvendig og synes, der er masser ting at lære.

Lauritz Holm-Nielsen er gift med Helle Holm-Nielsen, der tidligere var ansat som afdelingsleder ved Det Naturvidenskabelige Fakultet. De har sammen børnene Niels Broder Holm-Nielsen og Kathrine Holm-Kanstrup. Lauritz Holm-Nielsens ældste søn Jens-Christian Svenning er i dag lektor på Biologisk Institut.

Anders Correll / ac@adm.au.dk

Vellidt og respekteret charmetrold

CAMPUS har talt med en række personer, der har arbejdet sammen med Lauritz Holm-Nielsen, og der tegner sig hurtigt et meget entydigt billede af en energisk person med lune og charme:

– Han er altid i gang.

– Han er en meget dynamisk og fleksibel person – og en charmerende person med glimt i øjet.

– Både hans smil og øjne udstråler varme og entusiasme.

– Han er aldrig usympatisk, men meget behagelig og et dejligt menneske at møde.

– Han har en god form for humor og ironi og er sjov at arbejde sammen med.

– Han er klog og har charme. Hvis han ikke havde så lidt hår, kunne man næsten sige den der vending om ham: charme, selvtillid og lækkert hår.

Som leder får han følgende ord med på vejen:

– Det er en god ide at ansætte ham som rektor. Han er en person med stor gennemslagskraft – en karismatisk person, men han er samtidig pragmatisk. Han lader folk tage ansvar og er åben over for at gøre tingene på nye måder. Han er en ikke særlig bureaukratisk person, som godt tør slippe og se, hvad der sker ved at give los.

– Han overstyrer ikke og udstikker ikke rigide regler – samtidig bevarer han overblikket.

– Det er behageligt at arbejde sammen med ham, selv om han stiller høje krav, for man ved, hvad han mener og forventer.

– Han vil være god som rektor, for man er ikke utryk ved ham – man ved, hvad han mener. Det udtrykker han klart og tydeligt og har ingen skjult dagsorden. Han er samtidig en meget åben og lyttende person og god til at samarbejde med folk under sig, og så er han meget visionær.

– Han har en formidabel evne til at motivere og engagere sine medarbejdere. Han er ikke bange for at uddelegere kompetence og ansvar, og han er god til at få grupper til at fungere.

– Han har desuden en sjældent god forståelse for værdien af at have en incitamentskultur. Der er ingen tvivl om, at han vil egne sig som rektor.

– Han skærer ind til benet og får tingene ført ud i livet.

– Han er god til at give ansvar fra sig og delegerer opgaverne. Han lader folk komme til, hvor de har kompetencerne.

Sys Christina Vestergaard /
scv@adm.au.dk

Fem akademiske råd

Med universitetsloven fra 2003 blev fakultetsrådene historie. Afløseren hedder akademiske råd. Mens fakultetsrådene var fakulteternes øverste organ og kunne træffe beslutninger, kan de akademiske råd kun rådgive. Medarbejderdemokratiet er overladt til dekanernes velvilje. Vil de lytte, eller vil de herske? *CAMPUS* har set nærmere på, hvordan det er gået med arbejdet i de nye fakultetsorganer.

Stort og stort set velfungerende

Det er blevet vigtigere med lobbyarbejde over for dekanen, mener et medlem af akademisk råd på Naturvidenskab. Her har dekanen valgt at lade sig rådgive af universitetets største akademiske råd.

– Vi vil have et stort akademisk råd, fordi vi mener, at det skal være repræsentativt for, hvad der foregår på fakultetet, sagde dekan Erik Meineche Schmidt for godt et år siden, da det kom frem, at Det Naturvidenskabelige Fakultet havde valgt et rekordstort akademisk råd på 29 medlemmer og syv repræsentanter for det tekniske og administrative personale som observatører i rådet.

Gad vide, hvordan Erik Meineche Schmidt vil holde styr på så stort et råd, spurgte en dekan kollega dengang. Men det er nu gået meget godt, mener han selv.

– Jeg synes, vi har haft nogle gode møder med interessante diskussioner, som jeg i hvert fald har fået meget ud af. Jeg sørger for, at der foreligger klare udkast og korte oplæg til alle relevante punkter, og så er det såmænd ikke så svært at styre sådan et forum, siger dekanen, der også ønskede et stort akademisk råd, så det var klart, at rådet ikke skulle fungere som et led i det daglige ledelsesarbejde.

– Det har vi andre råd og udvalg til. Det vigtigste er for mig, at rådet bliver brugt til overordnede og principielle diskussioner om fakultetets opgaver, siger han

Dekanen lytter

De medlemmer af akademisk råd på Naturvidenskab, *CAMPUS* har talt med, er stort set enige med dekanen i, at de indtil videre fire

møder har været frugtbare.

– Det er helt klart, at dekanen faktisk bruger rådet og lytter til de gode argumenter. Et stort forum giver mulighed for at udvide netværket til folk, man ellers aldrig ville få talt med, siger professor og direktør for Alexandra Instituttet Ole Lehrmann Madsen.

– Jeg var bange for, at der med så mange medlemmer ville blive tale om afsindigt lange møder. Men jeg må sige, at jeg er positivt overrasket. Mødeledelsen er enormt effektiv, og der bliver lyttet. Som ph.d.-studerende får vi meget ud af at deltage, siger ph.d.-studerende Lea Thøgersen, mens laboratorieleder Bent Lorenzen ligefrem kan pege på et helt konkret eksempel på, at der et blevet lyttet – endda til et TAP-medlem med observatørstatus!

– I forbindelse med vores diskussion af udviklingskontrakten havde jeg nogle kommentarer til omformuleringer i teksten, og dem kunne jeg genkende i den endelige tekst. Så kan man sådan set ikke ønske meget mere, siger han.

Mere information end rådgivning

Andre medlemmer er dog lidt mere kritiske og ser størrelsen som en hæmsko for rådets arbejde.

– Når rådet er så stort, som det er, bliver det mere en meddelelsesorgan end et forum

for strategiske diskussioner. Der informeres og meddeles, men dekanen lytter da bestemt til medlemmernes kommentarer, siger professor Niels Peter Revsbech fra Biologisk Institut.

Lektor Brian Bech Nielsen fra Fysik tror ikke, at medlemmer af akademisk råd ser sig selv som nogle, der er “med til at styre butikken”.

– Ved møderne får dekanen mulighed for at opfange, hvad der rører sig i miljøerne. Men det er dekanen, der har sat dagordenen. Han kan lytte, hvis han vil, og det har han da heldigvis gjort, siger Brian Bech Nielsen.

Lobbyarbejde

Bent Lorenzen mener, at den nye ledelsesstruktur, hvor dekanen ikke er bundet af beslutninger i et fakultetsråd og i princippet kan regere “enevældigt”, har gjort det vigtigere med et intenst lobbyarbejde over for dekanen.

– Tidligere kunne TAP’ernes ønsker og krav fremføres i forskellige udvalg og i fakultetsrådet. Men nu har hverken TAP’er eller VIP’er for dens sags skyld stor indflydelse på den daglige ledelse. Derfor er det blevet vigtigere at gå direkte til dekanen. Det er et nyt politisk klima, vi skal lære at begå os i, siger han.

Brian Bech Nielsen mener dog ikke, at forskellen fra tidligere er så stor.

– Det har nu engang altid været en fordel at holde sig gode venner med dekanen – også i fakultetsrådets tid. Og det har også altid været sådan, at nogle folk har større indflydelse end andre, selv om de ikke er en del af ledelsen. Der er en officiel og en uofficiel ledelseskanal. Det er helt uundgåeligt, mener han.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk



Næsten som i gamle dage

På Teologi er kodeordet kontinuitet.

Indførelsen af et akademisk råd har ikke ligefrem været en revolution på Det Teologiske Fakultet. Små opgaver er gledet ud i forhold til arbejdet i fakultetsrådet, og nogle nye er kommet til. Formelt har dekanen fået mere magt, men den bruges ikke til at regere hen over hovedet på medarbejderne.

– Alle vigtige emner vendes med medarbejderne og de studerende i akademisk råd, og beslutningerne tages af dekanen efter samråd med afdelingslederne. Sådan var det også under det gamle styre, siger professor Per Ingesman, der er medlem af akademisk råd på Teologi.

Kontinuiteten skyldes ifølge Per Ingesman bl.a., at akademisk råd har den samme placering på fakultetet som fakultetsrådet havde.

– Akademisk råd er det organ, der repræsenterer VIP’erne, TAP’erne og de studerende over for dekanatet. Derfor spiller det i princippet den samme rolle som fakultetsrådet, selv om det kun er rådgivende og ikke beslutende, siger han.

Tilfreds dekan

Dekan Carsten Riis er godt tilfreds med rådets arbejde.

– Vi har haft mange perspektivrige diskus-

sioner i akademisk råd – navnlig om udviklingskontrakten. Møderne er ikke præget af rutinemæssige opgaver, som det ofte var tilfældet i fakultetsrådet, siger han.

Han glæder sig over, at VIP-medarbejderne har valgt et fagligt bredt og stærkt råd.

– Med otte professorer fra alle grene af fakultetets område har rådet stor faglig vægt, og diskussionerne giver mig et godt grundlag at træffe beslutningerne på, siger Carsten Riis.

Studerendes modspil

For de studerende har rådet endnu ikke haft den store betydning.

– Det er nok mere i studienævne og i fagrådet, at de studerende kommer med modspil til dekanatet, siger stud.theol. Morten Sørensen, der er den ene af to studentrepræsentanter i rådet.

– Mange studerende ved ikke rigtigt, hvad akademisk råd er, og hvad de kan bruge det til. Derfor har jeg også besluttet, at jeg selv skal gøre en større indsats for at fortælle om rådets arbejde og de muligheder, der er for at fremføre de studerendes synspunkter, siger Morten Sørensen, der bl.a. overvejer at skrive nogle artikler om rådets arbejde i fakultetets interne blad *Figenbladet*.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

Meget tid og mere papir

Der er ingen sammenhæng mellem det akademiske råds indflydelse og tidsforbruget for de enkelte medlemmer, mener to professorer fra samfundsvidenskaberne. En studerende derimod har gode erfaringer med arbejdet i rådet. Dekanen vil gerne lytte til kritikken.

Professor Gorm Toftegaard Nielsen havde ikke store forventninger til arbejdet i det råd, der ifølge universitetsloven fra 2003 skulle afløse fakultetsrådet. Og de små forventninger er ikke gjort til skamme efter det første år med akademisk råd. Han mener, rådet mest har karakter af en “redegørelsesklub”.

– Det er mit indtryk, at tidsforbruget for medlemmerne er enormt i forhold til, hvad rådet faktisk betyder. Man sagde, at der var for mange møder og for mange bilag i fakultetsrådets tid, men det er ikke blevet mindre. Tværtimod. Hvis man skulle sætte sig ordentligt ind i alle bilagene til møderne i rådet, så ville det tage langt mere end 10 procent af forskningstiden, siger Gorm Toftegaard Nielsen og peger blandt andet på de skriftlige behandlinger i rådet.

– Hvis der har været et ph.d.-forsvar på Psykologi, så skal det igennem skriftlig behandling i akademisk råd. Men som repræsentant for Jura kan jeg da ikke have en holdning til det forsvar. Jeg er bange for, at der kunne komme noget frygteligt noget ud af det, hvis jeg blandede mig.

– Hvorfor har du egentlig stillet op til aka-

demisk råd?

– Nogen skulle gøre det. Det var ikke ligefrem, fordi der var mange i køen, siger Gorm Toftegaard Nielsen.

Legitimeringsorgan

Professor Dion Sommer fra Psykologisk Institut har svært ved at se, om rådet overhovedet har en gennemslagskraft.

– Man kan godt få den fornemmelse, at man sidder i et “legitimeringsorgan”, forstået på den måde, at så kan lederne sige, at emnerne har været oppe at vende i akademisk råd, inden beslutningen blev taget. Det er uklart, om diskussionerne i rådet får nogen effekt på ledelsesbeslutningerne, men det ligger jo i sagens natur, når rådet kun er rådgivende, siger Dion Sommer, der også hæfter sig ved, at referaterne fra møderne ikke altid afspejler tonen på møderne.

– For eksempel blev der formuleret en meget skarp kritik af ministeriets udspil om erhvervsretning af de samfundsfaglige uddannelser. Men i referatet var kritikken betydeligt afdæmpet, siger Dion Sommer.

Souschef Anja Zimmerdahl Hansen, der er referent ved møderne i akademisk råd, siger til

Begyndervanskeligheder

Det Humanistisk Fakultet kom i orkanens øje, da 20 VIP-stillinger skulle spares væk. Senest har udflytningen fra Trøjborg skabt røre. Begynder-vanskeligheder, kalder dekanen det.

– Informationen om udflytning fra Trøjborg og ind i Nobelparken har været under al kritik. Dertil kommer, at arbejdet med studieordningerne og studiereformerne næsten ikke har været vendt i akademisk råd, heller ikke på det overordnede plan. Dekanaten har kørt det igennem på trods af stor modstand. Det akademiske råd har simpelthen været for lidt inddraget, siger studentermedlem af akademisk råd på Humaniora Kasper Rasmussen. VIP-medlem Søren Pold genkender kritikken, men vil ikke udtrykke den helt så kraftigt.

– Det er rigtigt, at vi er blevet for sent informeret i nogle sager, men det er et udtryk for, at ledelsen har fået nogle nye redskaber til at lede med, samtidig med at der stadig er en rest af medarbejderdemokrati. Der kører en proces på fakultetet om, hvordan det skal udfolde sig i praksis, siger han.

– Arbejdet med studiereformerne er kørt gennem studielederne, men det ville have været godt med en principiel diskussion i akademisk råd, siger et andet VIP-medlem Ole Morsing.

Dekan Bodil Due indrømmer, at det godt kunne se ud, som om informationsgangen ikke har fungeret optimalt i forhold til flytningerne.

– På den anden side er det en diskussion, der er foregået igennem nogen tid, så det burde ikke komme som den helt store overraskelse, at Trøjborg skal rømmes. Med hensyn til studiereformerne er det en beslutning, der ligger tilbage i fakultetsrådstiden, så derfor ser jeg ingen grund til, at den skal tages igen i akademisk råd. Desuden har vi både studienævn og studieudvalg til at tage sig af det arbejde, siger hun.

Territorium

Flere kilder, *CAMPUS* har talt med, kalder det et territorie-problem, fordi forskellige arbejdsområder ikke er fast forankret i et enkelt forum. Institutledere og studieledere er samlet i forskellige fora, og derudover sidder der repræsentanter for fagene i det akademiske råd. Så kan der opstå tvivl om, hvor opgaverne hører hjemme.

– Det er endnu ikke klart, hvem der tager sig af hvad, og det håber jeg vi kan få nogle planer for. Lige nu er det svært at holde sig orienteret over hele feltet, siger Ole Morsing.

– Problemet er, at der på Det Humanistiske

Fakultet er blevet anlagt en snæver fortolkning af den nye universitetslov. Man gør fuldt ud brug af de ledelsesmæssige beføjelser, den indeholder, på bekostning af det akademiske råd. Alt skal ikke gennem rådet, hvis bare det bliver formidlet ud gennem andre kanaler, men det gør det ikke. Man kan ikke udøve ledelse uden legitimitet, og hvis man ikke indtager akademisk råd, så har man ikke den legitimitet, universitetsdemokratiet har brug for, siger Kasper Rasmussen.

VIP-medlem Sten Vikner er principielt enig.

– Jo mere man gør brug af akademisk råd, jo mere demokratisk legitimitet har man. Akademisk råds legitimitet opstår på samme måde. Så det er et gensidigt forhold, hvor begge parter har brug for hinandens opbakning, siger han.

Dekanen

Bodil Due afviser, at dekanaten har en snæver fortolkning af universitetsloven. Hun mener, kritikken bunder i den nye kultur, hvor alle først skal finde sig til rette. Det er begynder-vanskeligheder.

– Man er nødt til at forstå, at der er en anden arbejdsdeling end før. Nogle ting hører ikke til i akademisk råd, men derimod enten i ledelsesstrengen eller i studienævnene. Det er en vanskelig omstillingsproces for både akademisk råd og dekanaten, og vi har taget konsekvensen af det og oprettet diverse virtuelle fora, hvor det er muligt at dele informationer med alle. Det kræver bare, at man kigger i dem. Der sker mange nye ting lige for tiden, og jeg kan godt forstå, hvis nogle har svært ved at følge med.

Hun er enig i, at begge parter er gensidigt afhængige, og mener, at det nye ledelsessystem nok skal finde sit rette leje.

– Nogle er vant til det gamle system, og der er stadig et stykke vej, før alle kommer på bølgelængde. Det er en svær situation, men det bliver bedre.

De studerende og dekanaten har diskuteret problemerne og er nået frem til en forståelse for de fleste.

– Jeg har forståelse for, at det er en svær begyndelse, men det er vigtigt, at tingene udvikler sig i retning af mere indsigt og gennemsigtighed, siger Kasper Rasmussen.

Kasper Thaarup

Mere end en blåstempling

Med et væld af ekspeditionssager kan det akademiske råd godt føles som et blåstemplingsorgan, mener to medlemmer på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet. Men sådan behøver det ikke at være, siger de, og dekanen giver dem ret.

Akademisk råd på Sundhedsvidenskab arbejder på stort set samme måde, som da det hed fakultetsrådet. Forandringerne efter den nye universitetslov har ikke ændret på praksis, og medlemmerne beskriver det forløbne år som en overgangsperiode med potentiale for udvikling.

– Forhåbentlig kan vores diskussioner om udviklingskontrakten, som har været meget frugtbare, tegne et billede af den måde, akademisk råd skal køres på i fremtiden. Vi har oplevet dekanen som meget lydhør, så jeg er sikker på, vi er på vej i den rigtige retning, siger professor Mogens Kilian.

Stud.med. Maja Basnov har været med siden fakultetsrådstiden, og hun har den samme holdning. Hun siger dog, at ekspeditionssagerne godt kunne holdes på et minimum.

– Der kan ofte være fire ph.d.-godkendelser per gang, og det tager tid. Men det er nu engang en del af vores opgaver, siger hun.

Dekanen selv vil mere med rådet. Han siger, akademisk råd endnu ikke er blevet det mere strategiske organ, det skal være.

– Arbejdet med udviklingskontrakten har vist, at akademisk råd er andet og mere end tildeling af priser og godkendelse af disputatser. Jeg var overrasket, da Videnskabsministeriet skrokkede vedtægtens (vedtægten for Aarhus Universitet, red.) liste over ekstra beføjelser til akademisk råd, for dekanen har brug for en god sparingspartner. Jeg har i hvert fald tænkt mig at bruge akademisk råd i vid udstrækning, siger dekan Søren Mogensen.

Opbakning

Med den nye, stærke ledelsesstreng i universitetsloven er det muligt for dekanen at regere meget selvstændigt over fakultetet. Alligevel er der enighed om, at det ikke ville virke hensigtsmæssigt.

– Jeg tror ikke, fakultetet kunne fungere uden en lydhør dekan. Det sundhedsfaglige område er stort og med mange stærke institutter, der gerne vil køre tingene selv. Derfor skal man bruge medarbejdernes opbakning, siger Maja Basnov.

Søren Mogensen siger, at det i teorien er muligt at lede fakultetet uden akademisk råd, men at det ikke er holdbart i længden.

– Man kan ikke lede med ryggen til baglandet og bare være en direktør over for rektor eller bestyrelsen. Det ville ikke virke i længden. Derfor er akademisk råd også et vigtigt forum, som gør det muligt at spille bold med resten af fakultetet og formidle den ledelsesmæssige viden ud til institutterne, siger han.

– Vi er i den heldige situation, at vi har en god leder. En anden ville måske ikke have den samme opbakning, men efter den nye universitetslov ville personen alligevel stadig være i stand til at lede fakultetet, siger Mogens Kilian.

Kasper Thaarup



Jakob Mark/AVU-foto

kritikken, at der altid bliver sendt et udkast til referat ud til rådsmedlemmerne, så de har mulighed for at komme med indvendinger.

Ikke bange for bilag

Dekan Tom Latrup-Pedersen vil gerne forholde sig til kritikken.

– For mig er det selvfølgelig vigtigt, at arbejdet i rådet fungerer godt, for rådet varetager en central rådgivende opgave, siger han og peger bl.a. på rådets grundige behandling af udviklingskontrakten.

Han erkender dog samtidig, at rådets størrelse kan sætte en begrænsning på debatten.

– Med hensyn til det omfattende bilagsmateriale, så kan jeg ikke se, at det kan være meget anderledes. Vi udarbejder til hvert enkelt punkt på dagsordenen en sagsfremstilling, der sammen med min indstilling til rådet udsendes med bilagene. At give gode råd forudsætter, at medlemmerne har mulighed for at sætte sig ind i sagerne, siger Tom Latrup-Pedersen.

Et andet medlem, økonomiprofessor Claus Vastrup, er enig med dekanen på det punkt.

– Jeg er ikke bange for bilag. De skal være

der til en ordentlig diskussion. Til gengæld kunne man måske ønske sig, at dekanen i større omfang spillede ud med forslag, der kunne give en mere struktureret diskussion, siger han.

Som Gorm Toftegaard Nielsen har han svært ved at se relevansen i rådets besluttende funktioner, herunder tildelingen af ph.d.-grader og godkendelsen af doktorafhandlinger til forsvar.

– Her har vi ganske svært ved at være sagkyndige. Men i forhold til den rådgivende funktion mener jeg sådan set, at akademisk råd er et nyttigt organ for en dekan og en rektor, som vil lytte, siger Claus Vastrup.

Velfungerende

Fra de studerendes side lyder der positive toner om arbejdet i rådets første leveår.

– Det er et nødvendigt og velfungerende råd for de studerende. Vi sidder fire studerende i rådet, og vi holder altid formøder inden mødet i rådet, hvor vi afklarer vores holdning. Vi har da klart det indtryk, at ledelsen lytter til vores indspil, siger stud.jur. Asbjørn Jakobsen.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

AKADEMISK RÅD

har ifølge universitetslovens § 15 følgende opgaver: Stk. 2

1. At udtale sig til rektor om den interne fordeling af bevillinger.
2. At udtale sig til rektor om centrale strategiske forsknings- og uddannelsesområder og planer for videnudeksling.
3. At indstille til rektor om sammensætning af sagkyndige udvalg, der skal bedømme ansøgere til videnskabelige stillinger.
4. At tildele ph.d.- og doktorgraden.

Stk. 3. Akademisk råd kan udtale sig om alle akademiske forhold af væsentlig betydning for universitetets virksomhed og har pligt til at drøfte de akademiske forhold, som rektor forelægger.

Stk. 4. Akademisk råd sammensættes af rektor, som er født formand, og af medlemmer, der repræsenterer det videnskabelige personale, herunder ansatte ph.d.-studerende, og de studerende. Repræsentanter for det videnskabelige personale, herunder ansatte ph.d.-studerende, og for de studerende vælges af og blandt henholdsvis det videnskabelige personale, herunder ansatte ph. d.-studerende, og de studerende.

Stk. 5. Hvis der oprettes flere akademiske råd, er hvert hovedområdes dekan født formand for hovedområdets akademiske råd.

UNI-NOTER

FEM MILLIARDER FRA BARCELONAMÅLET

I 2003 manglede Danmark ca. 5 mia. kr. for at opfylde Barcelona-erklæringens mål om, at EU-medlemslandenes forskning og udvikling skal udgøre mindst tre procent af bruttonationalproduktet (BNP) i 2010, oplyser Center for Forskningsanalyse. Centret har opgjort de samlede danske udgifter til forskning og udvikling – inklusive universiteternes og de offentlige institutioners – til 2,64 procent af BNP. Erhvervslivets investeringer i forskning og udvikling i 2003 viste en fortsat stigning, der dog var mindre end de foregående år. Erhvervslivet brugte godt fem procent mere end året før og endte med et resultat på 25,6 milliarder kr. i 2003. /hh

STRID OM TVANGSFLYTNING

På Syddansk Universitet verserer en sag om tvangsflytning. Ombudsmanden har netop afgjort, at SDU ikke måtte forflytte økonomiprofessor Christen Sørensen, uden at han var blevet parthørt i overensstemmelse med forvaltningsloven, skriver *Forskerforum*.

Dekanen på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet tvangsforflyttede Christen Sørensen en søndag i december 2003, og dekanen mente, at flytningen var en personalebeslutning, som hører under ledelsens almindelige ret til at lede og fordele arbejdet. SDU skal genoptage sagen. Om det betyder, at professoren skal have sit gamle kontor tilbage, fremgår ikke. /scv

KU I GLOBAL ALLIANCE

Københavns Universitet arbejder i øjeblikket på at komme med i en global alliance med en række velrenommerede universiteter som Yale University, University of California i Berkeley, Beijings Universitet, University of Tokyo, National University of Singapore, The Australian National University, Oxford University og ETH Zürich. Alliancen skal sikre et dybere samarbejde, som skal komme både forskere og studerende til gode. Desuden vil universiteterne forpligte sig til at måle sig kvalitetsmæssigt mod hinanden, skriver Københavns Universitet på sin hjemmeside. /scv

ÅBENHED BAG LUKKEDE DØRE

På sit første bestyrelsesmøde efter de nye vedtægter valgte bestyrelsen på Danmarks Tekniske Universitet i juni at lukke 6 ud af 10 punkter helt eller delvist. Nogle af punkterne, f.eks. meddelelser fra rektor, er så lukkede, at offentligheden ikke må vide, hvad der er på dagsordenspunktet, skriver *Forskerforum*. De nye vedtægter kræver ellers så stor åbenhed som muligt, og lukkede punkter skal være undtagelsen frem for reglen. Bestyrelsesformand Mogens Bundgaard-Nielsens regel er derimod, at informationspunkter kan være åbne, mens punkter med drøftelser er lukkede. /scv

Det svære puslespil i Thailand

Tandlæge Dorthe Bindslev var med på et af de danske identificeringshold, der har ydet en enorm indsats i forbindelse med tsunamien.

FORSKERE I FELTEN

De stærkt opløste og misfarvede lig bliver rullet ind i den ene ende af lokalet. Den umiskendelige stank af død begynder at brede sig. Men lugten har Dorthe Bindslev og de andre hjælpearbejdere for længst vænnet sig til.

Scenen er Phuket, Thailand, i februar 2005. Dorthe Bindslev er tandlæge og retsodontolog og en del af det danske hold, der skal hjælpe med at identificere ofrene efter tsunamien i Thailand.

Holdet, der bestod af politifolk, retsmedicinere og tandlæger, arbejdede i en lang række i en kæmpe container. Containeren var et nødhospital doneret af den norske stat. Det var veludstyret med strøm, klimaanlæg, rindende vand, bade- og toiletforhold, stålborde og røntgenapparat.

– Det var det rene luksus i forhold til, hvad jeg ellers har prøvet længe nordpå. Der stod vi i et tempel og undersøgte ligene på nogle træbærer, som thaierne havde flikket sammen. Store træplader var blevet sat op for at lukke nysgerrige blikke ude. I Phuket kunne vi arbejde under professionelle forhold. På de effektive dage kunne vi nå 16 undersøgelser om dagen, fortæller Dorthe Bindslev, der til daglig er tandlæge på Odontologisk Institut (Tandlægeskolen). Identificeringsprocessen startede i den ene ende af containeren, hvor to politimænd registrerede det tøj, den døde havde på, eventuelle smykker og andre synlige kendetegn. Der blev taget finger- og fodaftryk, inden bordet rullede videre til retsmedicinerne.

Deres opgave var at bestemme, om liget var en mand eller kvinde, og foretage en simpel obduktion, der kan give vigtige oplysninger om for eksempel operationsar eller manglende organer – detaljer, der kan være det afgørende bevis ved identifikationen.

Sidste station for rullebordet er de to tandlæger. Den ene laver en grundig undersøgelse af kæberne, munden og tændernes tilstand. Fundene dikteres til den anden tandlæge, som noterer dem. Til sidst røntgenfotograferes tænderne. De små billeder kan afsløre unikke detaljer, som er af stor værdi i den efterfølgende sammenligningsproces.

– Tænderne og det arbejde, der er blevet lavet på dem, er en del af vores personlige træk og kan sidestilles med fingeraftryk. Der er ikke to sæt, der er ens, siger Dorthe Bindslev.

Det svære puslespil

Alle oplysningerne fra undersøgelserne blev inddateret i datacenteret i Phuket. Derefter blev oplysningerne

koordineret med de oplysninger, der var blevet sendt fra ofrenes hjemlande.

– Her er Danmark flere skridt foran mange andre lande, fordi de danske tandlæger har pligt til at føre detaljerede journaler om deres patienter – og derfor gik det meget stærkt med indsamlingen og overførslen af data på de savnede danskere i Phuket, siger Dorthe Bindslev, der ledede koordineringsarbejdet i Danmark i januar måned.

Ud over tandoplysninger og røntgenbilleder bliver familie billeder og billeder af tøj og smykker også lagt ind i søgesystemet.

Der er mange brikker, der skal vendes og drejes for at få det svære puslespil i Thailand til at gå op, men her mangler man det store billede på æsken.

Hele databearbejdningen i Thailand blev håndteret af et dansk firma med et dansk udviklet system, som retsodontologerne i Danmark har benyttet i flere år.

– Det er en af grundene til, at Danmark identificerede så mange omkomne i forhold til antal savnede. Vi har til dato fundet 44 af 47 savnede danskere ud af over 5.000 døde. Det er gået langt bedre, end vi turde håbe på, siger Dorthe Bindslev.

Sidder på nethinden

Mange danske politifolk og tandlæger hjalp med eftersøgningsarbejdet på datacenteret. I timevis sad de foran computerne for at søge efter eventuelle sammenfald blandt de



enorme mængder af oplysninger.

– Vi kunne huske alt om de 47 savnede, og alle på holdet fik et personligt forhold til ofrene. Jeg har stadig billeder af de savnede danskere siddende på nethinden, siger Dorthe Bindslev.

– Vi beskæftigede os med dem døgnet rundt. Hvis vi hørte om nogen, der stod med et barn, var vi altid henne for at se, om der var noget, der kunne passe på de børn, vi savnede, siger hun.



Tandlæge Dorthe Bindslev.

– Når det lykkedes at identificere en savnet, var hele holdet meget tilfredse. Det var jo det, vi var der for. Det at vide, at nu er der nogen, der får vished om deres pårørende, var en meget stor tilfredsstillelse for os.

For Dorthe Bindslev var det en berigende oplevelse at arbejde på det danske hold. Holdet var sammenbragt af folk fra mange forskellige professioner, aldre og uddannelser.

– Selv om det var meget hårdt både fysisk og psykisk, så følte vi os alle utroligt godt rustede til opgaven, siger Dorthe Bindslev, der ikke er nogen novice på sit felt.

Hun blev færdig som tandlæge i 1979 og fik job på Tandlægehøjskolen i Århus. Her kom hun i en slags mesterlære og har nu i over 10 år ledet den retsodontologiske konsu-

Over 15 danske tandlæger har været udsendt til Thailand efter tsunamien.

De tre århusianske tandlæger har tilsammen bidraget til identifikationsprocessen med, hvad der svarer til omkring 4 1/2 måneders fuldtidsarbejde.

Godt forberedt

Selv om identificeringsarbejdet efter flodbølgen i Thailand var Dorthe Bindslevs hidtil største og mest udfordrende identifikationsopgave, var hun forberedt til det arbejde, der ventede hende.

– Når man står i opgaven, hvad enten det er derude eller herhjemme, så er man 100 procent professionel, men aldrig ligeglad, siger hun.

Ligeglad har det officielle Danmark heller ikke været. Der har været folk i Thailand konstant siden 2. juledag, og det hedder stadig, at så længe der savnes danskere, så er der danske hjælpearbejdere i Thailand.

Det er ikke noget, man som udsendt dansker tjener på. Man får sin løn og et ulempeillæg i løbet af de 14 dage, som opholdet varer. Kollegerne derhjemme løber stærkere, og arbejdet hober sig op.

Men for Dorthe Bindslev var den allerstørste udfordring at komme hjem fra Thailand til de hjemlige problemers dimension eller mangel på samme.

– Det tog mig flere dage at omstille mig mentalt. Jeg husker blandt andet, at jeg så en mand fra Gilleleje i fjernsynet. Han brokkede sig over, at myndighederne endnu ikke havde repareret hans badebro, som var beskadiget efter stormen i januar. Der måtte jeg råbe højt, siger Dorthe Bindslev på sin egen stilfærdige facon.

Janet Mikkelsen, sprogmedarbejder på Institut for Folkesundhed, Afdeling for Epidemiologi.

Én gang forsinket, altid forsinket

Der er mange individuelle årsager til, at de humanistiske studerende bliver forsinkede, konkluderer en ny konsulentrapport.

UDDANNELSE

De har higet og søgt, gransket og grublet: Hvorfor tager de humanistiske studerende færre eksamener, end de plejer? Og efter tusindvis af spørgeskemaer til de humanistiske studerende, et eksternt konsulentbureau og hårde statistiske tests er der stadig ikke noget klart svar.

“Der findes ikke nogen enkel entydig årsag til udskydelse af eksamener, som gælder et stort antal af de forsinkede studerende. Årsagerne er i stedet meget individuelle, således at der ikke kan peges på et bestemt forhold, som Det Humanistiske Fakultet kan ændre i et forsøg på at mindske forsinkelsen blandt de studerende,” konkluderer en rapport fra DMA/Research.

Glidebanen

61 procent af humanisterne følger normeringen, mens 39 procent i gennemsnit er forsinket ca. trekvart år i studiet. Tallene dækker dog over store forskelle på årgangene. Jo længere tid man har studeret, jo flere studerende er forsinkede. Med andre ord lader det til, at er man først blevet forsinket, så bliver forsinkelsen aldrig indhentet.

Hver tiende af de forsinkede er mere end halvandet år forsinket, og deres svar tyder på, at de ikke har et fast greb i miljøet: De scorer meget højere på faktorer som “socialt og fagligt miljø”, “studiejob”, “udlandsophold” og “selvstændig tilrettelæggelse af uddannelsen” som grunde til, at de ikke følger den normerede studietid.

– Det tyder på, at udskudte eksamener er en glidebane, hvor man kommer længere og længere væk fra studiekomputer og fag, og på et tidspunkt kan man ikke holde fast mere, siger dekan Bodil Due.

FAKTA OM UNDERSØGELSEN

Undersøgelse af årsager til studietidsforsinkelse ved det Humanistiske Fakultet, Aarhus Universitet, DMA/Research, juni 2005.

Undersøgelse omfatter årgangene 1999-2003, i alt 3.472 af fakultets godt 7.000 studerende. 1.533 (45%) besvarede det elektroniske spørgeskema. Respondentgruppen er repræsentativ.

Hele undersøgelsen kan læses på www.hum.au.dk/fak/studier/kvalitetsudvikling.htm



Lars Kruse/AU-foto

Intet problem

Men hvis en stor forsinkelse er et stort problem, så er en mindre forsinkelse også kun et mindre problem, siger de studerende. En tredjedel af alle forsinkede mener slet ikke, det er et problem, og en anden tredjedel, at det kun er et problem “i mindre grad”. Det er da også kun 40 procent, der talte med en studievejleder, inden de udsatte en eksamen.

Blandt de mange mulige årsager til forsinkelsen er ønsket om at tilrettelægge sit studium selvstændigt topscoreren, mens nummer to og tre på listen er udlandsophold og studiejob.

– Den “lille forsinkelse” kan altså nemt være planlagt for at få plads til

andre ting. Og med et ekstra års SU i baghånden og en norm om, at det er o.k., bliver det måske ikke set som et problem, siger Bodil Due.

Individuelt

Generelt betyder personlige årsager og “eksterne årsager” mere end de direkte studierelaterede årsager for forsinkelsen. Graviditet, begivenheder i familien og psykiske problemer rangerer på linje med “underviserens pædagogiske evner” og “for høje krav i studieordningen”.

Rapporten regner sig også frem til, at både “de mindre velfungerede

studerende” og de fagligt stærke og ambitiøse studerende har en øget risiko for at blive forsinkede.

– Årsagerne er meget individuelle og forskellige, og det er måske et udtryk for, som det er blevet sagt om den unge generation, at man først og fremmest vil være “direktør i sit eget liv”, siger dekanen.

28 timer om ugen

Timeforbruget er også meget forskelligt. I gennemsnit bruger en humanist 28 timer om ugen på studiet, men blandt de 10 procent, der bru-

FORSINKELSENS TOP-10

1 Ønsker at tilrettelægge sit studium selvstændigt	15%
2 Udlandsophold	14%
3 Studierelevant job	14%
4 Underviserens pædagogiske evner	11%
5 For høje krav i studieordning	11%
6 Psykiske problemer	10%
7 Ekstern begivenhed i familien	10%
8 Praktikophold	9%
9 Dumpet en eller flere gange	8%
10 Graviditet	7%

Den højest scorende faktor er dog “min motivation er/har været lav” med 16%, men der er ikke spurgt specifikt til den bagvedliggende årsag til den lave motivation. Der er spurgt til i alt 33 forhold.

ger mindre end 15 timer om ugen, er to ud af tre blevet forsinket i studiet. Bruger man over 21 timer, er det kun en tredjedel, der ikke holder normeringen.

Der er også en tendens til, at forsinkede studerende får lavere karakterer på bacheloruuddannelsen end ikke-forsinkede.

Sabbatår

Antal sabbatår inden studiestart betyder ikke noget for forsinkelser, og det gør køn, adgangsgivende eksamen eller adgangsgivende karakter heller ikke.

Det sidste er overraskende, for fakultetets frafaldsundersøgelser fortæller, at f.eks. hf'ere har større risiko for at falde fra end folk med studentereksamen. Forskellen kan bunde i, at det kun er nuværende studerende og ikke allerede frafaldne, der er blevet spurgt i undersøgelsen.

Svend Aage Lund Mogensen, områdeleder for kommunikation på Det Humanistiske Fakultet.

Det skal være yt at være bagud

Humaniora vil have en ny studiekultur. Dekanen foreslår specialekontrakter.

Ingen mirakelkur, intet vidundermiddel. Men tag alle midler i brug, lyder konsulenternes råd til Humanioras kamp mod de faldende eksamenstal. Nu vil fakultetet skabe en ny studiekultur.

– Det skal ikke være o.k. at være hverken lidt eller meget forsinket, siger dekan Bodil Due.

– Det handler ikke blot om økonomi, men især om, at den studerende kan følge sit studieprogram og sit hold og dermed hele tiden være en del af både et fagligt og socialt studiemiljø – også når studiet skal afsluttes. Både blandt studerende og lærere er holdningen ofte, at det er i orden lige at bruge tre måneder mere på specialet. Det skal vi væk fra. Målet med specialet er, at det kan skrives på ét semester. Og har den studerende ambitioner om et 7-tal, så skal vejledningen indrettes efter det, siger dekanen og foreslår egentlige specialekontrakter mellem vejleder og studerende.

Progression og reeksamen

Humaniora får fra efterårssemesteret nye studieordninger på alle bacheloruuddannelser, hvor et af nøgleordene er progression: Disciplinerne skal bygge oven på hinanden, og de studerende vil ikke selv kunne bestemme, hvilken rækkefølge de ønsker at tage fagene i. Det vil stå i den nye studieordning.

Det vil få de studerende til at følges mere ad i de første studieår, men kommer man bagud, mister man også kontakten til hele holdet.

– I dag udskyder man så eksamen til næste semester eller året efter. Men rapporten viser jo, at de studerende ikke indhenter forsinkelsen igen, og det vil blive endnu sværere under de nye ordninger. Derfor skal vi gøre mere brug af reeksamener. Har man været nødt til at udskyde en eksamen i juni, så skal man op til reeksamen i august, så man er på omgangshøjde til semesterstart.

Mere tid på uni

De studerende vil også gerne ændre studiekulturen.

– Studiemiljøet og tilknytningen til faget er meget afgørende, så de studerende skal kunne tilbringe flere timer på universitetet. Her kunne en “8-16-indstilling” fra de studerende og undervisning, der nødvendiggør læsegrupper, hjælpe, foreslår HUMRådets formand Rune Møller Stahl.

I Danske Studerende Fællesråds nye debatoplæg *Kortere studietid* er et af forslagene arbejdspladser til alle studerende.

– Det er næppe realistisk med pladser til samtlige 7.000 studerende, men mindre kan jo også gøre det, siger Kasper G. Rasmussen, der repræsenterer de studerende i både akademisk råd og universitetets bestyrelse.

Stud.mag. Karin Daugaard Hansen, der også sidder i akademisk råd, mener, at der skal stilles krav:

– Vi skal stille tydelige krav til de studerende. Ifølge rapporten mener 38 procent ikke, at deres fag gør noget for at få dem til at følge normeringen, og andre 38 procent ved ikke, om faget gør det. Det er jo tegn på, at der enten sker for lidt, eller også når initiativerne simpelt hen ikke ud til de studerende.

Automatisk tilmelding

Et enigt akademisk råd anbefalede på sit møde i sidste uge, at alle studerende automatisk bliver tilmeldt eksamen i de forløb, som de følger. I praksis bliver eksamenstilmelding altså udskiftet med holdtilmelding ved semesterstart.

– Det vil fortsat være muligt at afmelde sig eksamen, men det skal jo gerne være undtagelsen, pointerer dekan Bodil Due.

Svend Aage Lund Mogensen

Hele Europa med på vognen

På gomore.dk kan man sælge eller købe et lift. På bare et par uger har den nylancerede hjemmeside fået 1000 medlemmer. Det glæder initiativtageren, filosofistuderende Matias Møl Dalsgaard.

IVÆRKSÆTTERE

Filosofistuderende Matias Møl Dalsgaard fra Aarhus Universitet var sidste år i Tyskland for at studere store ideer og fik ved den lejlighed selv en. En meget håndgribelig ide. Samkørsel mellem folk, der i øvrigt er fremmede for hinanden, er meget udbredt i Tyskland, og det koncept ville Matias Møl Dalsgaard udbrede til hele Europa.

Med hjælp fra andre studerende fra Aarhus Universitet har han knap et år senere lanceret en hjemmeside til folk, der henholdsvis vil sælge og købe et lift. Hjemmesiden hedder gomore.dk og er åben for alle. I første omgang er gomore.dk hjemmesiden lavet på dansk, men i løbet af et par måneder vil der både være en engelsk og en svensk udgave af [gomore](http://gomore.dk)-konceptet. Målet er at dække hele Europa med køreligheder.

– I Tyskland er der millioner af biler, man kan hoppe ind i og betale lidt for det. Tyskerne er gode til at gøre ting sammen. I Danmark er det noget særligt at tage folk ind i ens bil. Der er en "hvem er nu det?"-skepsis, siger Matias Møl Dalsgaard, der håber, at skepsissen for-tager sig.

Gode oplevelser

Det første succeskriterium var, om der overhovedet var nogen, der ville sætte et lift i deres bil til salg på nettet. Matias Møl Dalsgaard skulle ikke vente lang tid, før de første køreligheder på kryds og tværs af landet blev udbudt. Ole Lykkebak var en af de første på tasterne. Han skulle fra Odense til Randers, kort efter han havde hørt om gomore.dk.

– Benzinen er jo blevet ret dyr herhjemme, så det er fint med et tilskud. Jeg kører meget og ser tit blaffere, men

Fod på bolden

Dekan Erik Meineche Schmidt er skrap til at forudsige fodboldresultater – det er bare ikke altid det rigtige hold, der vinder. Og det rigtige er helt uden diskussion AGF.

FODBOLDENTUSIASME

Det bliver 2-1 til AGF. Dekan Erik Meineche Schmidt fra Det Naturvidenskabelige Fakultet giver glad og gerne sit bud på resultatet, inden kampen mellem AGF og Brøndby overhovedet er fløjtet i gang. Han er erklæret AGF-fan. Det kan man næppe fortænke ham i som formand for AGF's idrætsforening og tidligere formand for bestyrelsen for klubbens kon-



Hjemmesiden gomore.dk, hvor folk kan købe og sælge et lift, er skabt af tre studerende fra AU. Matias Møl Dalsgaard (ved rattet) står for ide og udvikling, Tajs Kolman (stående) har programmeret, og Jakob Møller har lavet oversættelsen til den kommende internationale udgave af hjemmesiden.

Lars Kruse/AU-foto

dem kører jeg forbi. Med hjemmesiden har man mere styr på, hvem man får med i bilen, siger Ole Lykkebak.

På Odense-Randers-turen fik han ingen passagerer med, men han vil fortsætte med at udbyde køreligheder.

Systemkonsulent i Justitsministeriet Michael Hovej fik til gengæld lynhurtigt fyldt bilen med passagerer og snak, da han udbød en tur fra København til Århus en fredag eftermiddag.

– Den første passager hentede jeg på Vesterbro. Hun bor tæt på, hvor jeg selv bor, så vi havde set hinanden på gaden før. Hun er universitetsuddannet og underviser indvandrere i dansk. Så hentede vi en politimand. Han og jeg har en fælles bekendt. Og i Odense – ved motorvejen – stod en pige på. Hende kunne jeg genkende, fordi hun har vundet en pris

for en dokumentarfilm. Det blev rigtig hyggeligt.

Ingen guldgrube

Matias Møl Dalsgaard har fået hjemmesiden op og stå, mens han har lavet sit speciale på Filosofi. Med på ideudviklingssiden har han haft ph.d.-studerende Søren Riis, som han har mødt under sit ophold i Freiburg i Tyskland. Derudover har Aarhus Universitet vist sig at være et glimrende sted at rekruttere sparringspartnere. Som programmør har Matias Møl Dalsgaard brugt Tajs Kolman, som han har fået kontakt til på et af parkkollegierne, som han også selv bor på. Og til at lave en engelsk udgave af gomore.dk fandt han via et opslag på Humaniora endnu en studerende, Jakob Møller. Designet er lavet af arkitekt Lho Høiris,

som Matias Møl kender fra studenterlivet i Århus.

– Århus og især universitetet er et genialt sted at finde veluddannet arbejdskraft, hvis man skal lave stort set hvilken som helst virksomhed som studerende, siger den 27-årige Matias Møl Dalsgaard. Han håber, det en dag bliver en rigtig stor virksomhed, men det kan tage tid. Det koster i dag ikke noget at bruge hjemmesiden, så kun hvis siden får rigtig mange besøgende, kan han gøre sig forhåbninger om at kunne tjene penge via bannerreklamer. Matias har lige afleveret speciale, så den sikre vej til fast indtægt går gennem et job på baggrund af kandidatgraden i filosofi og litteraturhistorie.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

traktfodbold. Og Brøndby kan da bare komme an – kommende mestre eller ej.

Erik Meineche Schmidt er på tilskuerpladsen til AGF's hjemmekampe, og til kampen den 15. juni har han lokket fakultetskolleger som Søren Keiding, Flemming Besenbacher, Sven Skyum og Tom Vindbæk Madsen med, og de har selskab af noget så sjældent som den samlede verdenselite inden for fodboldsparkforskning. Den er samlet til et seminar på Aarhus Universitet i dagene omkring AGF-Brøndby-kampen.

– Der er to fra Japan, en fra England, en fra Grækenland og to fra Danmark. Vi repræsenterer de grupper i verden, der forsker i fodboldspark, siger lektor Thomas Bull Andersen fra Center for Idræt. Decideret feltarbejde er de ikke på den aften på stadion. Kun inspiration. Det blotte øje kan alligevel ikke indfange det, de kigger efter.

– Kontakten mellem fod og fodbold tager en hundrededel af et sekund, forklarer Thomas Bull Andersen, som godt kan undre sig over, at et helt enkelt spark overhovedet kan gå galt, som når et hjørnespark ryger ud over baglinjen.

– Vi har ikke alle svarene på, hvad der

går galt, men nogle af svarene har vi. Det kunne være interessant at lave tværfaglig forskning på området og kombinere biomekanikken med psykologi. Det er ikke svært at sparke til en bold, men det kan være svært at træffe de rigtige valg samtidig på banen.

Lige ved og næsten

Tilbage til kampen. Det er stadig første halvleg, og stillingen er 0-0. Erik Meineche Schmidts telefon ringer. Det er ikke sportsdirektør Brian Steen Nielsen, der skal have moralsk støtte. Det var derimod rektor Ove Poulsen fra Ingeniørhøjskolen i Århus, der lige havde et spørgsmål, fortæller Erik Meineche Schmidt sidekammeraterne. Flemming Besenbacher konstaterer, at Ove Poulsen også lige har haft ringet til ham. Også til mig, tilføjer Søren Keiding. Ove Poulsen er en mand med en stor telefonregning, konkluderer de.

Kampen går ind i sit 35. minut. To Brøndby-spillere nærmer sig AGF-målet, hvor målmand Steffen Rasmussen står ene mand over for dem – og må give fortabt: Thomas Kahlenberg sender bolden roligt og kontrolleret forbi ham.

Erik Meineche Schmidt læner sig tilbage i sædet og lægger armene over kors. Ikke tilfreds, men o.k., så længe AGF bare leverer to mål, så holder hans resultat-forudsigelse.

Og den får nyt liv, da AGF's Mads Frost i midten af anden halvleg sender bolden i nettet.

– Ja! udbryder dekanen.

– Så mangler vi bare et mirakel mere.

Men ak. Seks minutter senere ryger bolden i mål i den anden ende. Brøndby kommer foran 2-1. Derefter bliver det til en del solide AGF-chancer og små begejstrede hop i sædet hos Erik Meineche Schmidt, men ingen mål. Kampen ender med Brøndby-sejr.

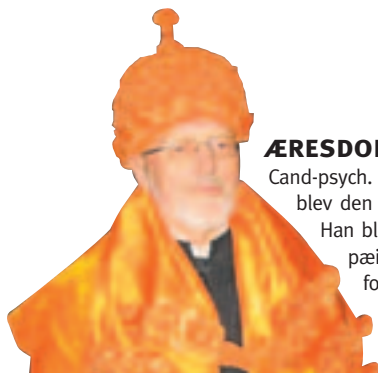
– Det blev godt nok 2-1, men til de forkerte.

Det betyder ikke, at hans entusiasme lider et knæk. I den kommende sæson sidder Erik Meineche Schmidt igen på tilskuerpladserne.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

NAVNE

Redigeret af Helge Hollesen



ÆRESDOKTOR I PORTUGAL

Cand-psych. Knud-Erik Sabroe, tidligere afdelingsleder ved Psykologisk Institut, blev den 3. juni udnævnt til æresdoktor på Coimbra Universitet i Portugal. Han blev hædret for sit mangeårige markante virke inden for det europæiske universitetssamarbejde. Knud-Erik Sabroe er tidligere formand for Coimbra-gruppen og var fra 1986 til sin pensionering i 2001 formand for Aarhus Universitets internationale udvalg og i denne periode medvirkende til at placere Århus på det europæiske landkort.

SEMIOTIKERENS SLUTSPIL

Tre årtier på universitet og så siger du farvel til Århus. Hvad er det nu tegn på?

– Ja, hvad er det tegn på? Det er vel, at Århus har specialiseret sig i en af de kommende mere fremskudte bastioner i humanistisk grundforskning, svarer professor i semiotik Per Aage Brandt, der er headhunted til at opbygge et institut for kognitive kulturstudier ved Case Western Reserve University – et forskningstungt amerikansk universitet i Cleveland, Ohio. Her skal han også lede Department of Modern Languages and Literatures i tilknytning til instituttet.

– Kognitive kulturstudier...?

– Ja, det lyder som en selvmodsigelse. De kognitive studier har jo hidtil handlet om universelle grundforhold i menneskesindet, og kulturstudier handler om, hvad der sker i menneskets åndelige historie. I kognitive kulturstudier ser man på kunst og andre åndsforebringelser som sammensat af betydningsstrukturer, der gør det historiske muligt på almene vilkår og åbner for at forstå humanistisk forskning som hård videnskab om bløde facts. Vi er jo derimod vant til, at humaniora er en slags mild udgave af teologi.

– Men her var "an offer you can't refuse"?

– Det må man sige. Og de plejer ikke at komme, når man er over 60. Men den tredje alder er ikke noget for mig, og jeg har nogle forskningsprojekter bl.a. inden for sprogteori,

som jeg kan se aldrig vil lykkes i Danmark, og så er jeg nødt til at prioritere forskningen. De klækkelige bevillinger derovre gør jo også indtryk på en dansker, for hvem penge har været det svage punkt i en ellers tilfredsstillende situation, men det er vanskeligt virkelig at fastholde en dansk platform, siger Per Aage Brandt, der i 1993 blev leder af Danmarks Grundforskningsfonds Center for Semiotik. Kontrakten udløb dog efter fem år, men fonden bevilligede efterfølgende et femårigt forskningsprofessorat til Per Aage Brandt, og centret kunne fortsætte i Det humanistiske Fakultets regi.

– De politiske forhold i fonden afspejlede et alment problem i Danmark, nemlig dominansen af en teknisk forståelse af, hvad videnskabelig erkendelse er. Man ville satse på sikre numre som "bio", "nano" og "informatik". Men netop informatikken er internt forbundet med den kognitive semiotik. Det drejer sig jo om at udvikle forståelsesformer samtidig med de tekniske kommunikationsformer, der selvfølgelig skal kunne indrettes, så de passer med menneskesindet. Ellers sker der ting med det sind, som vi ikke bryder os om. Den kognitive semiotik er givetvis fremtidens humaniora. På den baggrund er det ironisk, at vi ikke blev forlænget. Desværre skorter det somme tider på overordnet filosofisk dannelse hos de politiske beslutningstagere og ansvarshavende udi videnskabsfinansiering.



– Og pas nu godt på semiotikken i Danmark, siger en bekymret Per Aage Brandt før afrejsen til USA.

Lars Kruse/Alu-foto

– Hvordan har semiotikken her i landet det så i dag?

– Selv om Århus er det eneste sted i Danmark, hvor man kan blive cand.mag. i semiotik, er det jo et vidt forgrent felt, der indgår i metodelæren i mange forskellige fag inden for samfunds- og humanvidenskaber og strækker sig helt over i biologien, som vi så for nylig, da

Jesper Hoffmeyer disputerede her i Århus om "biosemiotik", tegn i den levende verden. Og både nationalt og internationalt oplever vi en vækst i interessen. Studerende fra Erasmus-området valfarter flittigt hertil, og der er stadig flere kinesere og andre asiater. Det er juniorforskere på et højt niveau.

Den voldsomme vækst kan vi mat-

che, så længe vi kan klare os med papir og blyant, men der kommer et tidspunkt, hvor vi er nødt til at tænke på en udbygning. Og så ryger vi jo ind i det nationale problem med den manglende forståelse for, hvor fremtiden ligger, og for nødvendigheden af at satse på spydspidsområderne, selv når de er til at få øje på. Der skal penge til at udvikle, hvad man har. Det er vi ikke alene om at sige, men her er et af de steder inden for humaniora, hvor vi er nødt til at sige det, siger Per Aage Brandt, der ikke kun rejser sig fra et professoralt sæde, men også den klaverstol, hvor han gennem årene har improviseret og udfoldet sig i tværvenskabeligt samspil med venner og kolleger bl.a. fra naturvidenskab og Arkitektenskolen. Den side af semiotikeren bliver der i øvrigt lejlighed til at opleve under Århus Jazzfestival, hvor han passer tangenterne, når *Body and Soul* træder op på den lille scene hos Bent J. den 9. Juli.

Ved siden af den omfattende videnskabelige produktion har Per Aage Brandt et langt lyrisk forfatter-skab, som også omfatter oversættelse af Prins Henriks digtsamling *Cantabile* (2000). Han tog en fransk doktorgrad fra Sorbonne i 1987 og modtog i 2002 Det Franske Akademi store filosofipris. Samme år udnævnte det franske kulturministerium ham til "Officier de l'Ordre des Arts et des Lettres". Til den imponerende titel kan han tilføje en udnævnelse til ridder af Dannebrogssordenen.

Helge Hollesen / campus.au.dk



Ved sin afskedsforelæsning den 9. juni talte Niels Grønkjær om den foranderlige Gud og efter-metafysisk teologi

Lars Kruse/Alu-foto

FRA UNIVERSITETET TIL VARTOV

Lektor Niels Grønkjær søger ny græsgange til sin udlægning af kristendommen.

Efter 30 år som studerende og forsker ved Det Teologiske Fakultet har lektor, dr.theol. Niels Grønkjær valgt at rykke teltpælene op. Fra 1. august indtager han Vartov i København, hvor han skal være præst for den

grundtvigske valgmenighed.

– Og hvorfor så det?

– Det er nok en ubestemmelig drift efter, at der skal ske noget andet, når jeg nu har nået den alder, jeg har, siger den 50-årige kommen-

de præst. Og lige præcis embedet ved Vartov ligger i mange henseender i forlængelse af mit virke ved universitetet, som jeg i øvrigt ikke har nok godt at sige om. Det er en gave at have været her i så mange år. Generelt er teologi jo en videnskab, der skal bruges i en eller anden form for praksis. Den side af teologien har jeg fået lyst til at prøve, og jeg mener, den kan medvirke til at udvikle mine teologiske synspunkter. Nu skal jeg ikke længe tale om, hvordan man kunne forstå gudstanken, men hvordan man skal forstå den. Når det så lige blev Vartov, er det, fordi man i det embede, som er båret af stolte og måske også lidt frygtindgydende traditioner, forventer at have en præst, der studerer. Og det er jo det, vi kalder forskning.

– Men det er vel forskning inden for andre rammer?

– Der er højt til loftet i mere end en forstand ved Vartov. Menigheden har en stærk frihedsbevidsthed, så i praksis tror jeg ikke, jeg kommer til at føle mig begrænset i min udlægning af kristendommen. Jeg tror ikke, min frihed vil blive mindre der,

end den har været på universitetet, hvor man uden at lyde for drastisk godt kan sige, at forskningsfriheden er under belejring. Der bliver i hvert fald holdt kraftigt øje med, hvordan den udfolder sig i disse år.

– Din udlægning af kristendommen var du også inde på i din afskedsforelæsning. Her talte du om en Gud, som må være foranderlig, for at hans evighed kan være bestandig?

– Jeg mener, det er berettiget at gøre op med den teistiske tanke om en uforanderlig skabergud, der eksisterer et eller andet sted i det hinsides, hvorfra han en gang imellem griber ind i verden. Men tager man konsekvensen af det, må man sige, at den Gud, som skal møde menneskene, også må forandre sig for at kunne møde menneskene. Ellers bliver det ikke et ægte møde, men kun en udveksling af informationer. Vi kender det f.eks. fra kærlighedsforholdet, som godt kan være bestandigt, selv om man forandrer sig. Uforanderlighed og bestandighed er to forskellige måder at tale om Gud på.

– Du rundede din forelæsning af med at fastslå, Gud er kærlighed?

– Ja, som vi i kærligheden forstår os selv i forhold til en anden, har Gud sin identitet i at forstå sig selv i i relation til mennesket. Det ligger

også i trinitetstanken, hvor Gud er tre i én. Guds indre anliggender udgør et relationsforhold i og med, at Gud kan tænkes i relation. Så kan man bestemme ham som kærlighed, som man har gjort i bibelsk sammenhæng. Det betyder ikke, at kærlighed er Gud, for det er en ubestemt forståelse af kærlighed, hvor man kun dyrker kærligheden, men ikke hinanden i kærligheden. Og det er i vores relation til hinanden, vi opdager gudstanken. Den står sin prøve i den måde, hvorpå vi forstår os i forhold til andre mennesker – og i den sammenhæng virkeliggør gudsforholdet i troen.

– Det ligner en håndsrækning til en meget omtalt præst?

– Ja, for så vidt det er en teologisk underbygning af det, Thorkild Grosbøll skulle have sagt efter sin berettede kritik af teismen. Men han forsømmer at udfolde, hvad det så betyder. Det sætter jeg på spidsen ved at tale om den foranderlige Gud. Grosbøll går heller ikke ind på trinitetstanken. Det er en stor mangel, siger lektoren, der selv er overrasket over, at han fik embedet ved den kirke, der en gang blev kaldt en krog af statskirken, hvor Grundtvig blev placeret efter at have gjort sig utilbenes.

Helge Hollesen / campus.au.dk

NAVNE

Redigeret af Helge Hollesen

PRISREGN TIL PH.D.ER

Fem ph.d.er, der har gennemført deres forskeruddannelse på særlig fremragende måde, blev den 8. juni hædret med hver 50.000 kr. Pengene stammer fra Aarhus Universitets Forskningsfond, som uddelede priserne første gang i forbindelse med universitetets 75-års jubilæum i 2003. Med prisen vil forskningsfonden hædre forskere, der har vist løfter for fremtiden. Kvittering for anerkendelsen er en 10 minutters forelæsning, der i år førte gæsterne gennem emner fra rammestyring og vaccinstudier over algoritmer og besovede kvindfolk til den parasitære digter.

FORFATTEREN SOM BØDDEL

Bortset fra de fire, der tilfældigvis kom med i Ny Testamente, er Martin A. Hansen den forfatter, der prædikes mest om i danske kirker, konstaterede teologen David Bugge, da han blev prisbelønnet for sin afhandling om den konflikt mellem digtning og etik, der udspiller sig i forfatterskabet, som i de senere år har fået en renaissance efter et par årtier uden for sidelinjen.

Den 34-årige forskningsstipendiat belyser med nye fortolkninger Martin A. Hansens opfattelse af digteren som bøddel og påviser, hvordan medmennesket og samfundet bliver ofre for det digteriske virke på grund af forfatterens svigtende fravær, parasitære tilstedeværelse eller dæmoniske iscenesættelse. Samtidig viser David Bugge også, hvordan Martin A. Hansen havde sans for et positivt samspil mellem digtning og etik, hvor han tildeler digteren en forkyndende, profetisk eller ligefrem Kristus-lignende rolle.

På 50-års dagen for Martin A. Hansens død den 27. juni udgiver David Bugge bogen *Medusas Søn. Digtning og etik hos Martin A. Hansen.*



Digtningen har sin pris. Etikken har sin pris. Og nu har David Bugge også sin pris. Den fik han for en afhandling om Martin A. Hansen.

BUDGETBISSER

Det er slet ikke så effektivt, som politikere og bureaukrater tror, når de i kommuner og stat lægger budgetter ved hjælp af såkaldt rammestyring for at holde de offentlige udgifter i ro eller ligefrem spare. Tværtimod kan det ofte gå stik modsat, viser adjunkt Søren Serritzlew i sin afhandling om offentlig budgetlægning i institutionelt perspektiv. Det skyldes bl.a., at politikernes holdning til udgifter er farvet af, hvilke udvalg de sidder i. I sin analyse påviser han også, at der blandt budgetbisserne er en udbredt tendens til ret bevidstløst at efterligne moderne budgetmetoder.

Søren Serritzlew har i sin afhandling som noget nyt benyttet sig af eksperimentelle metoder på en måde, der betegnes som banebrydende.



Søren Serritzlew har kigget politikere og budgetbisser over skulderen.

VANCCINESTUDIER

– Forskningen har brug for læger med et klinisk udsyn og kontakt til den kliniske verden. Det gælder især inden for epidemiologien, siger Kreesten Meldgaard Madsen om baggrunden for, at han ikke har brugt sin ph.d.-afhandling som afsæt til en for-



Kreesten Meldgaard Madsen fik også en lykønskning af professor Mogens Kilian.

skerkarriere på fuld tid.

– Vælger jeg den, slipper jeg klinikken, som jeg synes er udfordrende og spændende, siger den 39-årige prismodtager, der efter en omfattende behandling af registerdata frikendte MFR-vaccinen mod mæslinger, fåresyge og røde hunde samt vacciner med kviksølv for at udløse den stigende forekomst af autisme i Danmark. Det viste sig bl.a., at forekomsten af autisme steg, efter at kviksølv blev fjernet fra medicinen i 1992.

Kreesten Meldgaard Madsen har stadig en række vaccinstudier i gang ved Institut for Folkesundhed. Han håber at kunne forsætte forskningen ved siden af den karriere som narkoselæge, han satser på.

Foreløbig kan man hen over sommeren finde ham som læge på en redningshelikopter, hvor han yder narkosehjælp.

– Måske fordi jeg synes, det er sjovt at lege, og på åbent hav arbejder man altså under et helt andet pres, siger han om valget af den arbejdsplads.

ET PIONERARBEJDE

Kønsforskere var allerede i april ude med KRAKA-prisen til Nina Koefoeds afhandling om besovede kvindfolk og ukærlige barnefædre, og nu har den 33-årige adjunkt ved Historisk Afdeling endnu et kontant bevis på, at hendes udforskning af ægteskabspolitik, usædelighed, moral og social kontrol er et pionerarbejde.

Med et historisk og etnografisk perspektiv afdækker Nina Koefoed, hvordan hor i løbet af 1800-tallet blev afkriminaliseret i en kompliceret proces i krydsfeltet mellem stat, kirke og befolkningen. Med brug af kønsteori har hun sideløbende afdækket konstruktionen af moder- og faderskabet. *Besovede kvindfolk og ukærlige barnefædre* udkommer til efteråret på Museum Tusulanums Forlag.



Nina Koefoed har afdækket konstruktion af moder- og faderskabet i 1800-tallet. Husbonden Kaspar Vinding var med ved prisoverrækkelsen.



Arbejdet med evolutionære algoritmer fører René Thomsen nu videre i sit eget firma.

GENVEJE TIL NY MEDICIN

Mulighederne er utallige, når ny medicin skal afprøves. Men computersimulering kan være en genvej til at finde ud af, hvordan et nyt lægemiddel vil fungere i menneskekroppen. Binder det til de ønskede molekyler, eller søger det andre steder hen, hvor medicinen så vil have uønskede bivirkninger?

Svaret på det spørgsmål kan man få ved hjælp af evolutionære algoritmer, som den 31-årige datalog René Thomsen har udforsket under sin ph.d.-uddannelse med sigte på at bruge dem inden for bioinformatikken, der kombinerer fag som biokemi og molekylær biologi med informationsteknologi.

Den forskning skabte grundlag for firmaet Molegro, som René Thomsen startede med støtte fra Østjysk Innovation. Det begynder næste år at markedsføre programmer, der hurtigt kan teste bl.a. nye farmaceutiske produkter.

NEKROLOG

På vegne af Center for Rusmiddelforskning skriver centerleder Mads Uffe Pedersen og fhv. lektor og centerleder Jørgen Jepsen om lektor **Lau Laursen.**

Natten mellem den 28. og 29. maj døde Lau Laursen i en alder af kun 50 år pludseligt af et hjertetilfælde derhjemme, helt uventet og uforstå-

eligt for os, der kendte ham. Lau var som sædvanlig optaget af en række aktiviteter, fagligt såvel som personligt, og skulle netop have været til USA for at præsentere et paper ved en videnskabelig kongres i Kettil Bruun Society. Hans død er et stort tab, både for dansk rusmiddelforskning og for os, der havde det privilegium at kende ham personligt og arbejde sammen med ham.

Lau Laursen var en af pionererne i dansk samfundsvidenskabelig rusmiddelforskning. Han var med ved starten af det, der senere er blevet til Center for Rusmiddelforskning, og udarbejdede her sin grundlæggende ph.d.-afhandling om udviklingen af dansk narkotika-kontrolpolitik. Han havde en stor produktion af bøger og videnskabelige artikler bag sig, også inden for alkoholforskningen, dels som eneforfatter,

dels som medforfatter med en bred kreds af kolleger. Ikke mindst på det nordiske plan var Lau aktiv i det videnskabelige og organisatoriske samarbejde, ligesom han havde en bred international kontaktflade i øvrigt.

Lau var en meget social og myreflittig kollega, der altid tog sin store del af slæbet på både det videnskabelige og praktiske plan. Utroligt hvad han overkom, også i betragt-

ning af hans mange gøremål på det familiemæssige plan og i forhold til venner og naboer i det miljø, hvor han havde sine rødder. Han forenede i særlig grad sit faglige og personlige liv til en harmonisk helhed. Vi, hans venner og kolleger på CRF, vil savne hans nærvær og inspiration.

MEDDELELSER

Se alle opslag i fuld længde på www.au.dk/meddelelser

FORSKNINGSSTØTTE

Forskningsophold i Kina i 2006

I henhold til Rektorkollegiets samarbejdsaftale med the Chinese Academy of Sciences (CAS) kan der gives tilskud i form af rejse- og opholdsudgifter til danske forskere, der ønsker at gennemføre et forskningsophold ved en CAS-institution. Aftalen omfatter kun det naturvidenskabelige og teknologiske område. Ansøgningsfrist er den 15. september 2005. For yderligere oplysninger se: www.au.dk/meddelelser.

Forskningsophold i Japan

I henhold til Rektorkollegiets samarbejdsaftale med Japan Society for the Promotion of Science (JSPS) kan der gives tilskud i form af rejse- og opholdsudgifter til danske forskere, der ønsker at gennemføre et forskningsophold i Japan. Ansøgningsfrist for ophold i perioden 1. april 2006 - 31. marts 2007 er den 15. oktober 2005. Se www.au.dk/meddelelser.

Ph.d.-stipendier ved Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse

Forskerskole i Kultur, Litteratur og Kunstfag. Aarhus Universitet. Ansøgningsfrist mandag d. 1. august 2005 kl. 12.00. For yderligere oplysninger se: www.au.dk/meddelelser.

Dansk Arkæologisk Forskerskole

Indkalder ansøgninger om ph.d.-stipendier finansieret af Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation. Ansøgningsfrist 1. august 2005. Yderligere oplysninger på: www.archaeophd.dk

1 ph.d.-stipendium i Hertugdømmet Slesvigs sociale og økonomiske historie

Studieafdelingen ved Dansk Centralbibliotek for Syd-slesvig opslår et ph.d.-stipendium i samarbejde med Det Humanistiske Fakultet, Aarhus Universitet til besættelse pr. 1. oktober 2005 eller snarest derefter for en periode på indtil tre år.

Ph.d.-stipendiet opslås inden for emnet Hertugdømmet Slesvigs sociale og økonomiske historie i tidsrummet 1700-1814 med særligt henblik på en tværgående analyse af slesvigsk byhistorie i 1700-årene.

Det fulde opslag kan læses på web-adressen: www.dcbib.dk/job

Ansøgningsfrist: 9. august 2005 kl. 12.00

Ph.d. stipendium ved Det Teologiske Fakultet

Ved Forskerskolen Teologi & Religionsvidenskab, Det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet opslås til besættelse pr. 1.9.2005 eller snarest derefter: 1 stipendium i Systematisk Teologi med særligt henblik på etikens rolle i relation til krig og militær intervention med inddragelse af begrebet "retfærdig krig" og dets teologiske baggrund. Ansøgningsfristen er mandag d. 1. august 2005, kl. 12.00. Se www.au.dk/meddelelser

Nyt forskningsprogram for fiskeindustrien

For yderligere oplysninger se: www.dffe.dk/forskning_fiskeforarbejdning

sus i græsk under modulet: "Grammatik, retorik og stilistik", 2 timer pr. uge i 13 uger

Ansøgningsfrist: 29. juni 2005, kl. 12.00. Ansøgningen mærkes: 2005-215/1-181.

Se www.au.dk/meddelelser

ANDRE INSTITUTIONER

Opslag vedrørende følgende ledige stillinger fås ved henvendelse til Journalkontoret, tlf. 8942 1150.

ESA En del stillinger er opslået ledige ved den europæiske rumfartsorganisation. Yderligere oplysninger på: www.esa.int/hr/index.htm

Danida Internationale stillinger. Yderligere oplysninger på: www.um.dk/da/menu/Udviklingspolitik

Praktikophold i Europa-Parlamentet

Efterårssemestret 2005. Bliv en del af Niels Busks kontorteam. Niels Busk (V) søger praktikant til efterårssemestret 2005 i Bruxelles (29. august 05 - 31. januar 06). Ansøgningsfrist fredag den 1. juli.

Se: www.au.dk/meddelelser.

GÆSTEFORLÆSNINGER

Ved Afdeling for Klassisk og Romansk Filologi holder John Barsby, University of Otago, New Zealand, gæsteforelæsning over emnet: Early Latin Rhetoric: Plautus and Terence. Tirsdag den 28. juni 2005 kl. 14.00 i lokale 414-407. Yderligere oplysninger: www.au.dk/meddelelser

Redigeret af Journalkontoret,

Den Centrale Administration, Ndr. Ringgade 1, 8000 Århus C, tlf. 8942 1151.

Deadline for Meddelelser onsdag kl. 12.00 i ulige uger - 10 dage før udgivelse.

Journalkontoret forbeholder sig ret til - i den trykte avis - at forkorte opslagene med henvisning til, hvor der kan indhentes yderligere oplysninger.

Opslag/annoncer sendes i wordformat til: meddelelser@au.dk

Se deadlines på www.au.dk/da/adm/journal/meddel/

BOLIG

Til leje:

Vi rejser til Ghana et år og lejer derfor vores hus ud. Periode: 15/8 2005 - 1/8 2006 (evt kortere) Huset ligger i Risskov, tæt på vand og strand og tæt på universitetet. Det er fuldt møbleret, har et nyt stort køkken med udgang til en hyggelig have, et stort badeværelse, et soveværelse og 3 stuer. Husleje 7000 kr. excl forbrug. Tlf: 8617 6064 email: safari@get2net.dk

Villa ca. 1 km fra Aarhus Universitet udlejes fra 8. juli til 6. august 2005 til personer med tilknytning til Aarhus Universitet. Pris kr. 2.500 pr. uge. Mobil: 21495634 email: kgronbak@daimi.au.dk

Velbeliggende og funktionel villa på 165 kvm. tæt ved skov og busstoppested for linie 1 - udlejes fra 1.9.2005 og 6 mdr. frem til pålidelig og seriøs lejer - ikke til bofællesskab el lign. Villaen har separat børneafd. Der må ikke holdes husdyr. Udlejer forbeholder sig ret til at udvælge lejer. Husleje: kr. 8.500 pr md. + forbrug + depositum på 3 mdr. husleje. Henvendelse tlf. 8627 4606 hverdage ml. 18-21

Værelse 300 meter fra universitetet udlejes i juni, juli og august 2005. Husleje: kr. 1.750,- pr. md. Depositum kr. 1.000,-. Der er tale om møbleret værelse i villa med adgang til stuer, køkken, toilet og have. Steen Andreassen tlf: 6020 2640.

Dejlig ville med have nær Aarhus Universitet udlejes i juli måned 2005, uge 27, 28 + 29. Anne Marit Waade, 8942 9269, priv: 8610 7606 email: amwaade@imv.au.dk

Fully furnished and well equipped apartment in Risskov just north of Århus for rent from 15/8 2005 - 1/8 2006. The apartment is the ground floor of a house with only two apartments. In the upper part lives only one person. The apartment has a very big and brand new kitchen with access to an old and cosy garden. There are also one big bathroom, one bedroom and tree rooms. The house is wonderfully situated: close to the sea and the beach, close to the woods and 10 minutes from Århus City and the University. Very suitable for a single person or a couple. Rent Kr. 7000 excl water and heating. Tlf: 8617 6064 email: safari@get2net.dk

Villa i nærheden af Aarhus Universitet udlejes i juli måned 2005 til danskere eller udlændinge med tilknytning til Aarhus Universitet. Mobil 2325 1575

Summer sublet: 2-room bright and cosy apartment in the center of Aarhus (Kirkegaardsvej) for 1-2 persons or a couple, fully furnished, washer/ dryer in the basement, from July 6 till August 15. Rent for the whole period 5700 kr, deposit 3000.

mobile 2684 0862. email: devic@ps.au.dk

Attraktiv atelierlejlighed på landet 15 km. syd for Århus. 193 kvm. taglejlighed. Egen indgang. To store stuer med ovenlysvinduer, soveværelse, nyere køkken og badeværelse. Fransk altan. Flot udsigt over mark og vand. Adgang til stor have. Udlejes i 2 år. Husleje 9.500,- kr./md. incl. el/vand/varme. Depositum 3 mdr. husleje. Ledig fra den 1. august. Tlf.: 8693 0096, 4090 5383, 8693 0091 email: pj@corpsoftnordic.com

Søges:

2-3 værelseslejlighed søges til fremleje for perioden 1.10.05 - 01.02.06 til hjemvendt dansk adjunkt til nystartet grundforskningscenter. Om nødvendigt kan lejemål startes tidligere. Lektor Gregers Rom Andersen, Molekylær Biologisk Institut, tlf 89425024 email: gra@mb.au.dk.

Boligannoncer

Sendes til Studenterrådet, Aarhus Universitet, Ndr. Ringgade 3, 8000 Århus C., Tlf. 8942 1164. vedlagt 30 kr. til dækning af omkostninger.

Ved indrykning via e-mail: sr@sr.au.dk indbetales beløbet med angivelse af navn på 3635 - 4809 5008 45.

Annoncen kan afleveres personligt på ovennævnte adresse.

Se også boligannoncerne på: www.sr.au.dk Her er det også muligt at indtaste sin annonce gratis. Annoncen vil være tilgængelig i ca. 20 dage.



NEDERLANDSK (= HOLLANDSK, FLAMSK)

Har du interesse for nederlandsk? Skal du til Holland eller Belgien som udvekslingsstuderende? Prøv at studere nederlandsk!

Mandag den 5. september

starter et intensivt kursus for begyndere, der er gratis.

Kurset finder sted 5.-16. september (inkl.) kl. 16-18 i 453-215.

Hver dag kommer du til at lytte til nederlandsk, og du får undervisning i tale-, læse- og skrivefærdighed hos nederlandsk lektor Joost Robbe.

Oplysninger og indskrivning (helst inden den 5. september):

SEKRETARIAT VED AFDELING FOR TYSK INSTITUT FOR SPROG LITTERATUR OG KULTUR
Bygning 451, Nobelparken,
Jens Chr. Skous Vej 3, 8000 Århus C
Tlf. 8942 6301 eller 6303
Ekspeditionstid kl. 10-12 og kl. 13-14 (fredag dog kun fra kl. 10-12)

Interesserede kan fortsætte med et kursus i nederlandsk sprogfærdighed og grammatik for begyndere. Alle er velkomne!

Nederlandsk er modersmål for 22 millioner og officielt sprog i to af EUs medlemslande (Holland og Belgien) samt Surinam, der er associeret med EU.

PERSONALESTYRELSEN

Se cirkulærene på: www.perst.dk

REGISTRATUREN

Åbningstider i sommerferien for personlige og telefoniske henvendelser mandag-fredag fra kl. 10-11.

SU-KONTORET: 4.-29. juli 2005

STUDIEKONTORET: 11.-23. juli 2005.

STILLINGER

UNDERVISNINGSASSISTENTER

For alle opslag af stillinger som timelønnet undervisningsassistent gælder følgende: Ansøgningen skal indeholde oplysninger om og dokumentation for faglige og pædagogiske kvalifikationer samt oplysning om evt. fuldtidsbeskæftigelse andetsteds og CPR-nr.

Timeløn og øvrige ansættelsesvilkår i henhold til den til enhver tid gældende aftale mellem staten og AC. Frigørelsesattest vil være indeholdt i ansættelsesbrevet. Opslagenes fulde ordlyd fremgår af fakulteternes hjemmeside.

Afdeling for Klassisk og Romansk

Ved Studienævnet for de Klassiske-Filologiske fag opslås følgende undervisningsassistentstillinger til besættelse pr. 1. september 2005:

- 1) Propædeutik i Græsk, 6 timer pr. uge i 13 uger
- 2) Propædeutik i Latin, 6 timer pr. uge i 13 uger
- 3) Oversættelsesvurdering, 2 timer pr. uge i 13 uger

Ansøgningsfrist: 29. juni 2005, kl. 12.00. Ansøgningen mærkes: 2005-215/1-180.

Se www.au.dk/meddelelser

ØVRIGE OPSLAG

Ved Aarhus Universitet er nedenstående stillinger opslået ledige. Opslagenes fulde ordlyd fremgår af fakulteternes hjemmesider.

HUM

Ved Studienævnet for de Klassiske-Filologiske fag opslås følgende stillinger som eksternt lektor til besættelse pr. 1. september 2005:

- 1) Eksternt lektor til varetagelse af kurset: "Introduktion til græsk", 2 timer pr. uge i 13 uger
- 2) Eksternt lektor til varetagelse af kurset: "Introduktion til latin", 2 timer pr uge i 13 uger
- 3) Eksternt lektor til varetagelse af tekstlæsningskur-



Lars Kruse/AU-foto

Sommer i parken

Hvad gør man, når sommersolen stråler, men Den Permanente er overfyldt, og der er for mange børn og grillfester ved Moesgård Strand?

Man går selvfølgelig i Universitetsparken.

Her får man ikke sand i skoene, og man risikerer heller ikke midt i et crawltag at blive fanget af en løbsk bølge fra katamaranfærgen. Til gengæld er her skyggefulde egetræer, glade rapænder og smuk arkitektur at kigge på. Søen egner sig måske ikke til brystsvømning, men lidt forsigtig sopning går fint an.

Bagsiden ønsker god sommerferie til alle trofaste læsere. Vi er tilbage igen den 29. august. /hp

Højere karakter, hvis bedstemor dør

Bagsiden har tidligere (se *CAMPUS* nr. 3) skrevet om The Dead Grandmother Exam Syndrome – altså det forhold, at en studendes bedstemor har betydelig større risiko for at dø i eksamensperioden end på noget andet tidspunkt af året.

Nu er det kommet for dagen, at studerende til gengæld kan score en højere eksamenskarakter som følge af bedstemors himelfart. I hvert fald i England.

Hovedpine belønnes

Her har det såkaldte *Joint Council for Qualifications* (JCQ), der er landets højeste autoritet, hvad regler og vejledninger for eksamen angår, i nogle nye retningslinjer anbefalet et system, der giver lidt ekstra i karakterposen, hvis den studerende har været udsat for et traume op til eksamen. Hvis en forælder eller et andet nærtstående familie-medlem – det kunne være en bedstemor –

dør umiddelbart inden eksamen, skal det ifølge den nye vejledning give 5 procent højere karakter. Er der tale om en fætter, skal der derimod kun lægges 4 procent oveni. Har man været vidne til en trafikulykke på vej til det grønne bord, udløser det 3 procent mere for præstationen, mens der kun lægges 2 procent oveni pga. høfeber, eller hvis kæledyret pludselig er død under morgenmaden på eksamensdagen. Hovedpine – formentlig et særdeles udbredt fænomen kort før en vigtig eksamen – skal ifølge vejledningen give en godtgørelse på 1 procent.

En undskyldning for alt

Claire Ellis, der er kommunikationschef for JCQ, forsvarede retningslinjerne:

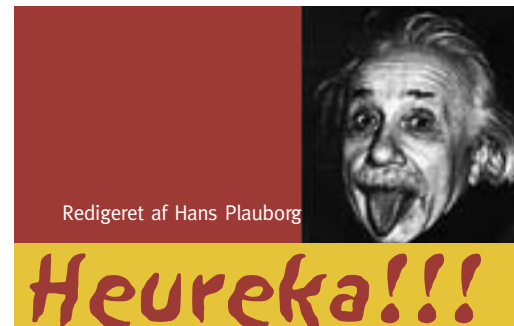
– Karakterkompensationen er meget lille og vil i mange tilfælde slet ikke have indvirkning på den endelige karakter. Men det skal ses som en måde, hvorpå vi kan tage

hensyn til forhold, der kan påvirke eksamenspræstationen negativt, siger hun til BBC.

Andre er helt uenige:

– Der er jo efterhånden en undskyldning for alt muligt i vores samfund. Elever og studerende må indse, at nogle gange sker der noget skidt i livet, og det må man forsøge at tackle. Denne måde at formalisere undskyldninger på er et helt forkert signal at sende, siger Nick Seaton fra pressionsgruppen *Campaign for Real Education* til BBC.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk



Hvad bruger mænd deres store hjerne til?

Det har længe været en kendt sag, at mænds hjerner er større end kvinders. Men det er nu også dokumenteret, at mænd har langt flere nerveceller i deres hjerner end kvinder. Kvinder har i gennemsnit 19 milliarder nerveceller, mens mænd i gennemsnit har 23 milliarder. Altså en gennemsnitlig forskel på 16-17 procent i antallet af nerveceller i hjernebarken, som er det område af hjernen, der styrer intellektuelle færdigheder, abstrakt tænkning og personlighed.

Hvad mændene bruger disse ekstra fire millioner nerveceller til, er dog fortsat en stor gåde. Ifølge Bente Pakkenberg, der er professor og hjerneforsker på Bispebjerg Hospital, er der tilsyneladende kun en svag sammenhæng mellem intelligens og antallet af nerveceller.

– Albert Einstein og andre nobelprismodtagere har haft væsentligt mindre hjerner end gennemsnittet for kvinder. Inden for de to køn er der heller ingen sammenhæng mellem kropsstørrelse og antallet af nerveceller i hjernebarken. Forskellen er overraskende stor, og man skulle tro, at det har en betydning, men som en af mine mandlige kollegaer sagde: "Jeg ved ikke, hvad andre mænd bruger deres ekstra nerveceller til, men jeg bruger mine til at forstå kvinder, og til det er fire milliarder slet ikke nok," fortalte Bente Pakkenberg til Jyllands-Posten i forbindelse med den årlige hjerneuge tidligere på foråret.

Mandjob giver drenge-babyer

Et par, hvor kvinden er sygeplejerske og manden pædagog, bør seriøst overveje at skifte karriere, hvis deres højeste ønske er at få en dreng. Omvendt bør ingeniørparret, der brændende ønsker sig en pige, også overveje jobskifte.

Det er den indirekte konklusion af en engelsk undersøgelse af over 3000 personer i forskellige jobtyper. Undersøgelsen viser bl.a., at der på landsplan i England fødes 105 drenge for hver 100 piger, men blandt ingeniører er tallet 140 drenge for hver 100 piger. Sygeplejersker "producerer" derimod 135 piger for hver 100 drenge.

Det er forskere fra London School of Economics, der har offentliggjort de interessante resultater i *Journal of Theoretical Biology*.

Lederen af forskningsgruppen, Satoshi Kanazawa, siger til *The Sunday Times*, at den største sandsynlighed for at få en dreng opstår i det seksuelle møde mellem en matematiker og en fysiker, mens kombinationen af en terapeut og en talkshow-vært giver størst mulig sandsynlighed for at få en pige.

Forskernes eneste umiddelbare forklaring på fænomenet er, at børn af ingeniørforældre måske udsættes for mere testosteron i livmoderen, hvilket fører til større sandsynlighed for at få en dreng.

Fåreurin mod forurening

En bus fra selskabet Stagecoach i England kører i øjeblikket rundt og gør verden til et lidt renere sted ved hjælp af urin fra får.

Bussen, der allerede har kørt med sine første passagerer, indeholder en urintank, som sprøjter urinen ind i bussens udstødningsgas. Ammoniakken i urinen reagerer med gassen i udstødningen, hvorved der dannes kvælstof og vand.

Andrew Dyer, chef for Stagecoach South i Winchester, tror på urin-ideen.

–Det er simpelthen det seneste nye inden for grøn teknologi. Det vil hjælpe til med at gøre vores byer mindre forurenede, siger han.